

Nacių Lėktuvai Atakavo Britų Karo Laivus

LAIVAMS ŽALOS NEPADARYTA

Jau paskandinti 102 prekybiniai laivai

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Britanijos admiralitetas pirmadienio vakare išleido komunikatą, kuris sako, kad du vokiečių lėktuvai užpuolė nedidelę grupę britų karo laivų šiaurės jūroje. Įvyko susirėmimas. Vokiečių lėktuvai buvo nuvyti. Laivams žalos nepadarėta.

Bet skaudesnis smugis ištiko britus sekmadienį. Tą dieną nacių submarinas paskandino britų laivą Malabar, 7,976 tonų. Laivas plaukė iš Jungt. Valstijų į Angliją. Viso nuo karo pradžios skaičius paskandintų prekybinių laivų jau siekia 102.

Pirmadienį Anglijoje duota pora priešlėktuvinių alarmų. Vienoj vietoj, Kent apylinkėje, pastebėtas vokiečių lėktuvas. Britanijos lėktuvai pakilo oran. Vokiečių lėktuvas pabėgo.

Londone duotas klaidingai priešlėktuvinis alarmas. Publikacija, išgirdusi alarmą, pradėjo bėgti į apsaugos nuo lėktuvų punktus.

Karo pradžioje devyni iš dešimties Londono gyventojų nešiojosi gatvėse kaukes nuo nuodingų dujų apsisaugoti. Dabar kaukes nešioja su savim tik septyni britai iš dešimties. Atrodo, kad Londono gyventojai poval užmiršta karo pavojų.

Naciai suintensyvins atakas prieš Britaniją

BERLYNAS, Vokietija, spalio 30. — Vokietijoje skelbiama, kad naciai suintensyvins atakas prieš Anglijos miestus, laivyno bazes ir britų prekybinius laivus. Nacių šūkis yra: "Tegul britai paragauja ką reiškia blokada."

Kai kurie vokiečių laivų kapitonai, kai jų laivus jūroje pagavo britai arba francouzai, mėgino palikti laivuose peklis-kas mašinas (time bombs), gi patys su igulomis gelbėtis valtėmis. Vokiečių pranešimais, britai ir francouzai grumojasi sušaudyti tas vokiečių laivų igulas, kurios mėgins palikti savo laivus. Toks grumojimas buyes padarytas ir laivo Poseidon igulai.

Naciai šaudo Austrijos garnizonų kareivius

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Čia gauta pranešimų, kad vokiečių kariuomenės garnizonuose Austrijoje įvyko sukilimų. Kareiviai pakėlė maištą Vienoje, Graze ir Klagenfurte.

Sukilimai nuslopinti. Bausti sukilėlius nacių vyriausybė užsakė: sušaudyti kiekvieną dešimtą kareivį.

Vokietija ir Latvija pasirašė sutartį vokiečiams išgabenti

RIGA, Latvija, spalio 30. — Vokietija ir Latvija pasirašė sutartį, pagal kurią 65,000 gyventojų Latvijoje vokiečių bus išgabenti į Vokietiją. Gabenimas vokiečių iš Latvijos jau prasidėjo.

Chicago ir apylinkės. Federacijos oro biuras šiai dienai pranešė:

Giedra; temperatūra kyla; vidutinio stiprumo pietų vėjų vėjai; saulė teka 6:20 v. r., leidžiasi 4:47 v. v.

Vokietija turės sumokėti Jungt. Valstijoms \$50,000,000

WASHINGTON, D. C., spalio 30. — 1916 ir 1917 metais Black Tom ir Kingsland miesteliuose, New Jersey valstijoje, įvyko amunicijos eksplozijos. Nustatyta, kad jos įvyko dėl vokiečių sabotazo.

Dabar, po dvidešimt su viršum metų, maišyta amerikiečių ir vokiečių komisija išnesė sprendimą, kad dėl tų nelaimių Vokietija turi sumokėti Jungt. Valstijų kompanijoms \$50,000,000. Jungt. Valstijų ižde šiuo laiku yra apie \$26,000,000 Vokietijos pinigų. Be to, Jungt. Valstijos turi apie \$500,000,000 vertės Vokietijos bonų.

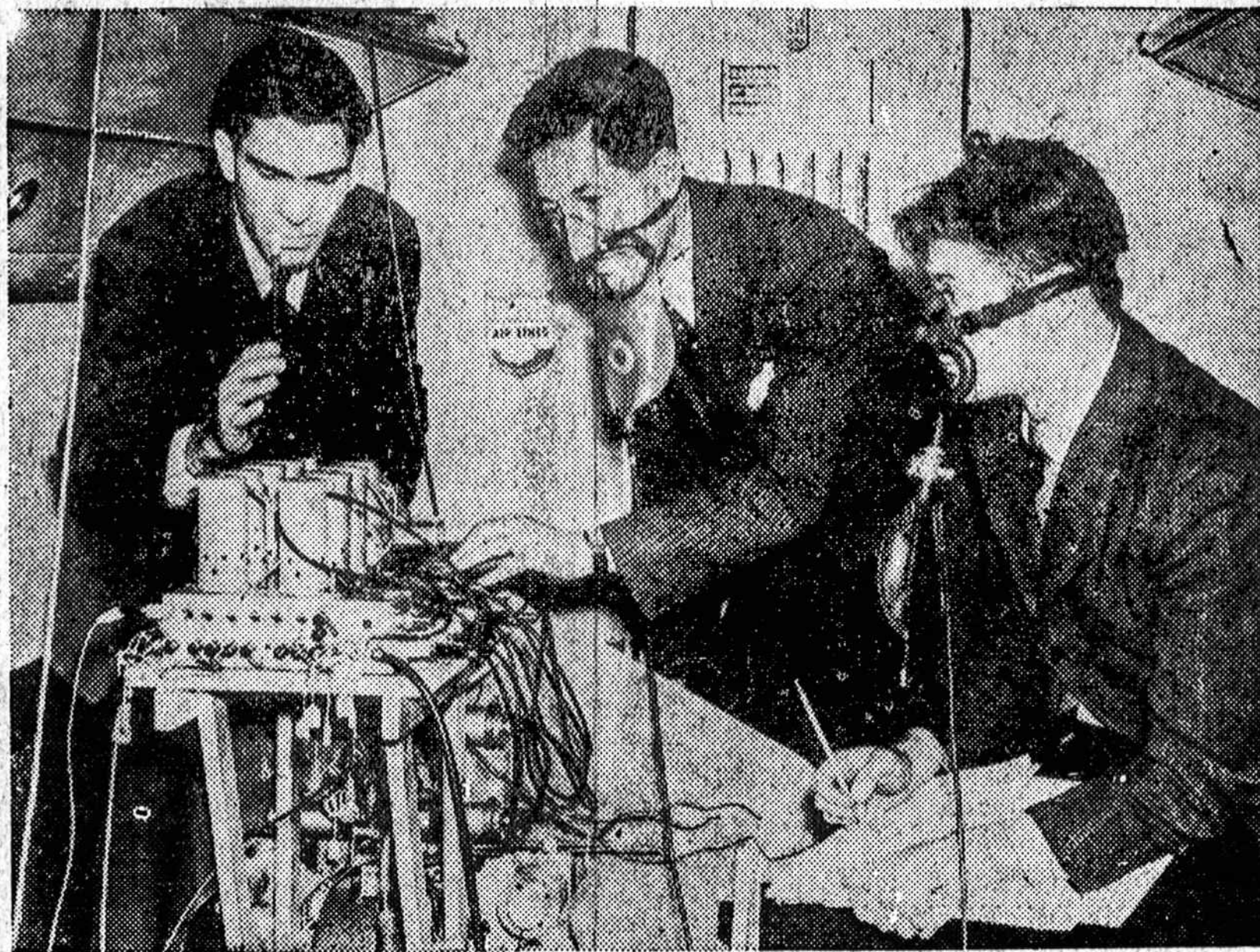
Prasidėjo stambios šnipų bylos nagrinėjimas

GENEVA, Šveicarija, spalio 30. — Šveicarijos teismas pradėjo nagrinėti stambią šnipų bylą. Kaltinamųjų suole yra šokėja Virginia Capt Ropa, Italijoje gimusi, bet Šveicarijos pilietybę priėmusi. Kitas teisiamasis yra Roger Joel. Jis praėitį tarnavo kaip briažytojas Šveicarijos ginklų įmonėje. Kaltinamieji tapo areštuoti kai mėgino pereiti rubėžį į Francuziją. Pas juos rasti naujo priešlėktuvinio šautuvo planai.

Šveicarija, kuriai prasidėjus, sako pranešimai, patapusi kaip ir tarptautiniu šnipų centru. 1939 metais, iki karo pradžios, Šveicarija jau buvo areštavusi nužurimų šnipų apie 300. Karui prasidėjus dešimtyse kitų asmenų areštuota, daugeliui isakyta apleisti šalį, bet statistikos žinių neturima, kiek iš viso Šveicarija suėmė šnipų.

Submarinas paskandino britų laivą

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Sekmadienį vokiečių submarinas paskandino britų prekybinių laivą Malabar, 7,976 tonų. Penki jūreiviai užmušti, 70 kitų išgelbėta. Malabar plaukė iš Jungt. Valstijų į Angliją. Nacių submarinas neįspėjo laivo igulą apie pavojų.

Wilfred Davies, Dr. G. Herzog ir Winston Bostick iš Chicagos universiteto fotografuoja Kosmiškus spindulius 29,000 pėdų aukštumoje.

City of Flint vieta nežinoma

BERLYNAS, Vokietija, spalio 30. — Vyriausybės atstovai pirmadienį atsakė suteikti bet kokių pranešimų apie Amerikos valdžios prekybinių laivų City of Flint. Naciai kalba, kad bus paskelbta kai laivas pasieks Vokietijos uostą.

Bet pasiekti Vokietijos uostą City of Flint tenka per anglų blokadą. Anglai nori laivą suminti. Taigi eina slaptymosi ir gaudymo manevrai.

Manoma, City of Flint igula yra laive, tačiau operuoja jį vokiečiai jūreiviai. Kiti pranešimai, tiksliau spėjimai, teigia, kad City of Flint randasi minų zonoje, pavojingoje laivams apylinkėje.

Turkijos respublika minėjo 16-tas metines sukaktuves

ANKARA, Turkija, spalio 30. — Pereitą sekmadienį Turkija minėjo vadinamo naujojo režimo 16-tą metinę sukaktį. Tą "naująjį" režimą sukūrė Atatürk, dabar jau miręs.

Žymus kunigai prašo embargo panaikinti

NEW YORK, N. Y., spalio 30. — 250 žymių Jungt. Valstijų kunigų, pedagogų ir rašytojų pasirašė peticiją, kuri prašo kongresą panaikinti J. Valstijų embargo siuntimui ginklų kariaujančioms šalims. Pasirašiusių tarpe yra ir Chicagos katalikų vyskupas Bernard J. Sheil.

Skrenda iš New Yorko į Lima be sustojimo

NEW YORK, N. Y., spalio 30. — Humberto Gallino ir Victor Gallino, du Peru respublikos lakunai, pirmadienį iš New Yorko išskrido į Lima, Peru. Kelionė yra 4,014 mylių ilgio. Jie nori pasiekti Lima be sustojimo.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Įvyko kautynės šiaurės jūroje tarp keleto britų laivų naikintuvų ir dviejų vokiečių lėktuvų. Britų admiraliteto pranešimu kautynės nepadariusios žalos laivams.

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Nacių submarinas paskandino britų prekybinių laivą Malabar, 7,976 tonų. Laivas plaukė iš Jungt. Valstijų į Angliją.

OSLO, Norvegija, spalio 30. — Paskutiniai pranešimai sako, jogei laivas City of Flint išplaukęs iš Norvegijos uosto Tromsøe, Pranešimas nepatvirtintas.

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Gaunamais iš Paryžiaus pranešimais, kariuomenės garnizonai Austrijoje, Vienos, Graz ir Kalgenfurt miestuose, buvo sukilę. Naciai graso sušaudyti kiekvieną dešimtą sukilusių garnizonų kareivį.

WASHINGTON, D. C., spalio 30. — Antradienį Jungt. Valstijų atstovų rūmai pradės debatuoti neutralumo bilių. Senatas jau priėmė šitą bilių.

City of Flint norvegų uoste

OSLO, Norvegija, spalio 30. — Pirmadienį apie vidudienį Jungt. Valstijų laivas City of Flint atplaukė į Norvegijos uostą Tromsøe. Norėję gauti reikmenų, bet Norvegijos valdžia atsakė duoti jų ir palapė laivui išplaukti. Norvegų karo laivas palydėjo City of Flint į jūrą tris mylias.

Italijos kariuomenė atostogoms

ROMA, Italija, spalio 30. — Tukstančiai Italijos kareivių paleidžiami namo paviešėti. Italijos vyriausybė jaučia, kad bent šiuo momentu jai karo pavojus sumažėjęs.

Grazino Bergdoliui \$300,000

WASHINGTON, D. C., spalio 30. — Kai Pasaulinio karo metais Grover Cleveland Bergdoli pabėgo iš armijos ir išvyko į Vokietiją, tai Jungt. Valstijos konfiskavo jo turtą. Šiandien, prieš Europos karui prasidėsiant, Bergdoli sugrįžo Amerikon ir pateko kalėjiman. Jis dabar atlieka teismo skirtą jam bausmę. Bet Teisingumo Departamentas praneša, kad iš \$500,000 konfiskuoto Bergdolio turto jam busią sugrąžinta apie \$300,000.

Labiau suvaržė drabužių pirkimą Vokietijoje

BERLYNAS, Vokietija, spalio 30. — Vokietijoje pirkimas suvaržytas. Leidžiama pirkti tik tam tikrą kiekį drabužių pagal korteles. Viena betgi parėdų rūšis turėjo kaip ir išimti. Vokiečiai galėjo pirkti juodus drabužius, juodus pančias ir tp. tik parėdų kortelę — be didelio suvaržymo. Tai yra gedulos parėdai.

Bet kai kurie vokiečiai, naudodamiesi draugų kortelėmis, ėmė pirkti didesnius kiekius ir juodų parėdų. Taigi ateityje ant šitos rūšies kortelių bus dedami antspaudai, parodą kiek koki šėima yra išpirkusi gedulos parėdų.

Kornų skinėjimo kontestas prasidėjo

DANVILLE, Ill., spalio 30. — George M. Wright uky, tris mylias į vakarus nuo miestelio Danville, Illinois, pirmadienį prasidėjo kontestas kormams skinti. Manoma, jo pažiūrėti suvažiuos tarp 50,000 ir 70,000 žmonių.

San Francisco paroda uždaryta

SAN FRANCISCO, Cal., spalio 30. — Sekmadienio vakare uždaryta San Francisco paroda. Pirmą sezoną ji davė nuostolių \$6,408,914.

PABĖGELIAI LIETUVOJ REIKALINGI PARAMOS

NEW YORK. — Spalių 27 menė gausiai aukoja ir lietu. 12 val. Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys sukvietė į žymi vašingumu ir padeda Konsulatą Amerikos spaudos žmonėms nelaimėje, tačiau muatstovus. Kvietimą priėmė: su kraštas, ir pats nualintas atsilankė atstovai: Assoc. Press, per Pasaulinį karą, negali pri- International News Service, lygti turtingiems kraštams, tad N. Y. Times, Herald Tribune, jei tie turtingesni ir nenuken- Sun, World Telegram, Daily tėje nuo karo kraštai kreipia- Forward, Jewish Morning Jour- si paramos, tad ir mes tikimės- nal ir Jewish Daily Forward. visų pagalbos, o mes žadame- Iš viso atvyko 14 asmenų. Pa- visokeriopą kooperaciją tikslin- sikalbėjimas užtruko apie pus- gam šelpimui.

Konsulas išdėstė ką Lietuva naujai atgavo, o svarbiausia apie prigludimą didelio skai- čiaus pabėgėlių, kurie reikalin- gi skubios paramos. Daugybė atbėgo be žiemos drabužių ir jokio turto, "kaip stovi". Nors Lietuvos vyriausybė iš visuo-

Jau tą pačią dieną Sun, o kitos dienos N. Y. Times, He- rald Tribune ir kiti parašė apie tą pasikalbėjimą. Žinoma, pla- čiausiai aprašė žydų spauda, kviesdama pagelbėti, kas savaime suprantama, nes daugumas pabėgėlių yra jų tautiečiai.

NENORI MATYTI LENKŲ TAUTŲ SAJUNGOS POSEDY

PARYŽIUS, Francuzija, spalio 30. — Tautų Sąjungos se- sija prasidės gruodžio 4 dieną š.m. Sąjungos generalinis sek- retorius, Joseph A. Avenol, kreipėsi į Lenkijos užsienių rei- kalų ministrį prašymu neda- lyvauti osėdžiuose, nes lenkų atstovų dalyvavimu posėdžiuose galinti išsižesti sovietų Ru- sija.

Įdomu tai, kad Avenolio pra-

šymą tuojau parėmė Joachim Hambro, Norvegijos atstovas. Atrodo, kad ir Norvegija yra išsigandusi Stalino ir bijo so- vietų Rusijos "jausmus" užgau- ti.

Ivan Maisky, sovietų Rusijos ambasadorius Londone ir Tau- tų Sąjungos Tarybos veikian- tysis prezidentas, išleido pa- kvietimą Tarybai susirinkti Ge- nevoje gruodžio 3 d.

Vokiečiams truksta muilo

BERLYNAS, Vokietija, spa- lio 30. — Vyriausybė išleido įspėjimą, kad nuo lapkričio 1 dienos kiekis muilo, kurį vokie- čiai gali pirkti, bus sumažin- tas. Nuo tos dienos vienas as- meniui bus skiriama po 80 gramų arba po penktą dalį svaro muilo per mėnesį.

Žiema vakarų fronte prasidėjo

PARYŽIUS, Francuzija, spa- lio 30. — Vakarų karo fronte žiema prasidėjo. Pirmasis snie- gas pasnigo. Aukštumose tem- peratura kai kur nukrito iki zero. Pusniai ėmė augti Voge- sų kalnuose, arti Šveicarijos sienos.

Britai laukia Molo- tovo kalbos

LONDONAS, Anglija, spalio 30. — Ateinantį trečiadienį so- vietų premjeras Molotov pasa- kys svarbią kalbą. Britai lau- kia jos — norėdami sužinoti, ar Rusija padarė karinę sutar- tį su Hitleriu, ar pasilieka neu- trali.

Vakarų frontas sukruto

PARYŽIUS, Francuzija, spa- lio 30. — Patulių atakos ir lėktuvų kautynės atnaujintos visame vakarų fronte, kuris per paskutines kelias dienas visai buvo aprimęs.

Seniausiam J. Valstijų laikraščiui 175 metai

HARTFORD, Conn., spalio 30. — Dienraštis "The Hart- ford Courant" pereitą sekma- dienį minėjo 175 metų sukak- tuves. Šitas dienraštis skaito- mas seniausiu iš Amerikos dien- raščių, nes buvo leidžiamas per visą tą laiką be sustojimo.

Areštuoti žymūs slovakai

BELGRADAS, Jugoslavija, spalio 30. — Belgradą pasie- kia pranešimai, kad Slovakijoje tapo areštuota eilė žymių vei- kėjų. Areštavo juos Slovakijos valdžia pagal nacių reikalau- mą.

Skrido 726 valandas nenusileisdami

LONG BEACH, Cal., spalio 30. — Wes Carroll ir Clyde Schlieper nusileido žemėn pir- madienį. Jie skrido nenusilei- dė 726 valandas.

D a b a r —

Sekmadieniai
NAUJIENŲ RASTINE
bus
ATIDARYTA
nuo 9 val. ryto iki
1 val. popiet.

Kitomis Dienomis—
ATIDARYTA nuo 8 val.
ryto iki 8 val. vakaro.
—NAUJIENŲ ADMIN.

Ką Žmonės Mano

KĄ REIKIA DARYTI SU UZMIRSTAIS PINIGAIS?

Kaip kas perskaitęs šią antrastę pamanytų: kaip tai gali būti pasaulyje užmirstų pinigų. Tačiau, jei skaitytojas turės kantrybės ir šį straipsnį perskaitys iki galo, tai įsitikins, jog yra užmirstų pinigų. Dalykas štai koks.

1932 metais dėl Hooverio depresijos uždarydavo Universal State bankas. Tuojau, kaip paprastai, buvo Illinois valstijos auditorio paskirtas resyveris. Visiems žinant ir suprantant, kaip išlaikyti resyveriai likviduoja uždarytųjų bankų turto, keletas iniciatorių (V. Stulpinas, Jonas Kulis, Daugėlavicius, Emerald Dairy savininkas, ir Klucas) sušaukė masinį susirinkimą Lietuvių Auditorijos svetainėje, kad pasitarus kas daryti su resyveriu. Po plataus dalykų apkalbėjimo buvo prieita prie išvados, kad sutaupymui ku-

daugiausia pinigų banko depozitoriams, reikalinga yra prastinti resyverį ir pastatyti žmonių išrinktą komitetą likvidavimui banko pasilikusių turty.

Tam tikslui buvo išrinktas komitetas, kuris buvo pasiryžęs prašalinti tą visų nemėgtą resyverį. Komiteto valdyba susidėjo iš Strazdo (pirmininko), V. Stulpino (rašt.) ir J. Balčiūno (išdalininko). Vėliau pasirodė, kad V. Stulpinas turėjo mažą iš to banko paskolą (apie \$115.00). Nors paskola buvo pilnai padengta užstatu, bet komiteto kai kuriems nariams pasirodė tas didelių prasižengimų, ir todėl jie pareikalavo V. Stulpiną atsakyti iš sekretoriaus vietos. Stulpinui atsisakius, jo vieton buvo išrinkta ponja Kemešienė.

Kiek visiems Chicago Lietuviams, kurie buvo Universal banko depozitoriais, yra žinoma, tai komitetas surinko per 500 dolerių dėl išvartymo resyverio. Tačiau po visų kovų ir didelio triukšmo tam Universal State Banko Depozitorių Komitetui nepasisekė resyverio prašalinti.

Kiek teko patirti iš artimesnių komiteto narių, tai po tų visų bylų su Illinois valstijos auditorium dar likę pinigų pas to komiteto išdalininką poną J. Balčiūną apie \$200. Kiek

Nepaprastas Palengvinimas Reumatikų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas limmentas ūmai sutelkia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkelių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jį šiuo metu Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio šiuo inkaru ant dėžutės.

yra žinoma, tie pinigai taip ir tebeguli pas išdalininką.

Kadangi tie pinigai buvo surinkti po 25 centus ir po daugiau iš įvairių Universal State banko depozitorių; kadangi daugelis iš jų jau yra mirę arba išsikrausę kitur gyvenyti, kadangi Illinois valstijos auditorius nebuvo prašalintas ir dabar jau baigia likusius pinigus iš Universal banko depozitoriams išmokėti; kadangi tie pinigai, surinkti po 25 centus, yra neįmanoma tiksliai išskaičiuoti grąžinti, todėl jie turi būti sunaudoti kokiam nors viešam tikslui. Suprantama, čia gali būti įvairių pasiūlymų. Vienas tikslas gali būti geras, kitas dar geresnis.

Tačiau aš kaip vienas iš pirmųjų to komiteto iniciatorių ir jo sekretorių siūlau štai ką: Kadangi dabar mūsų tėvynė Lietuva šiaip be taip išprašė iš Sovietų Sąjungos gražinti Vilnių ir dalį Vilniaus teritorijos, kurią buvo užgrobę lenkai 1920 metais, ir kadangi ten yra tūkstančiai mūsų brolių vilniečių suvargusių ir baisiai nukentėjusių nuo lenkų persekiojimų, ir kadangi jiems pagalba yra umai reikalinga, todėl tie mūsų pinigai, kurių sakoma, yra apie \$200, turėtų būti pasiųsti Vilniaus suvargusiems žmonėms. Tai turėtų padaryti išdalininkas ponas J. Balčiūnas prašydamas tuos pinigus Chicago Lietuvos konsului p. P. Daužvardžiui.

Jei p. Balčiūnas nenorėtų visą atsakomybę už minėtus pinigus imti, tai reikalinga būtų sušaukti to Universal State Banko Depozitorių Komiteto narių susirinkimą. Ten turėtų išduoti savo raportus pirmininkas, sekretorius ir išdalininkas. Ypač išdalininkas turėtų priduoti detalų raportą iš visų pajamų ir išlaidų. Taip dalykus tvarkant, gal pasirodytų ar mažiau ar daugiau pinigų, negu yra žinoma.

Reikia atminti, kad apie 200 dolerių gulėdami pas išdalininką per šešis su viršum metus, skaitant tik 5%, sudarys \$60 nuosimėliais. Suprantama, kad ir tie pinigai turėtų būti pasiųsti vilniečiams sušelpiti.

Tiek pinigų bereikalingai laikyti jau tikrai žinant, kad resyveris nebebus prašalintas, yra tikrai netvarkingas Universal State Banko Depozitorių Komiteto valdybos pasielgimas. Tam turi būti padarytas galas.

O koks gali būti geresnis tikslas, kaip kad paskyrimas tų pinigų sušelpimui nuvarginti ir alkanų Vilniaus krašto mūsų brolių lietuvių? Aišku, kad geresnio tikslo jų suvartojimui negali būti. Todėl aš ir kiti Universal State Banko Depozitorių Komiteto nariai ir visi tam komitetui atkojusieji laukiame greito minėto komiteto valdybos pranešimo. Pranešimą prašome padaryti per Chicago lietuvių dienraščius.

—V. Stulpinas,
Buęs U. S. B. Depozitorių Komiteto sekretorius.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašome pirkinį reikalus eiti į tas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

Lietuvos Naujienos

Naujas Italijos pasiuntinys Lietuvai Baigiami statyti naujosios radijo stoties rūmai

KAUNAS. — Iki šiolinis Italijos nepaprastasis pasiuntinys ir Italijos skiriamas komandoras Angiolo Cassinis (Aniolo Kasinis). Jis gimė 1892 m. liepos 23 d. Turine. 1915 m. baigė Romos universitetą teisų mokslus. 1915—1918 m. dalyvavo didžiojo kare. 1920 m. pradėjo konsulinę tarnybą. 1927 m. paskirtas pasiuntinybės pirmuoju sekretorium Berne. Po to dirbo diplomatinėje tarnyboje Sofijoje, Atėnuose, vėliau centre ėjo ambasados prie šv. Sosto patarėjo pareigas. 1935 m. gale paskirtas pasiuntinybės patarėju. Ministeris A. Kasinis yra italų tautinės milicijos šimtininkas (centurione).

Ir vėl nubaudė keliolika prekybininkų už kainų kėlimą

KAUNAS. — Vakaro Kainų tvarkytojo nubausti už nepagrįstą kainų kėlimą: Lipmanas Izraelis, Kauno ir Levinas Ickas-Simanas, Rokiškio po 1000 Lt., o 10 kitų prekybininkų mažesniais baudomis.

KAUNAS. — Šių metų pradžioje šiaurėje, 18 km. nuo Kauno, netoli Babtų buvo nuobaronas G. di Giura iš Kauno pirkta 70 ha žemės plotas iš vietos ūkininkų ir pradėta statyti naujai radijo stotiai rūmai.

Šiomis dienomis rūmų statyba baigiama. Baigiamuosius darbus dirba apie 60 darbininkų, tikimasi užbaigti spalio mėn. pradžioje. Vidaus įrengimus (stogstuvus) yra pasiėmusi statyti anglų firma Standard Ltd, o stiebo anteną — prancūzų firma SFR.

Naujoji radijo stotis pradės veikti tik nuo 1940 m. kovo 15 dienos.

Prie šios stoties numatyta pastatyti koloniją stoties personalui, tačiau kolonijos statyba dar nepradėta. Ji bus pradėta pavasarį.

Nemaža pabėgėlių iš Lenkijos

Paskutinėmis dienomis pro administracijos liniją į Zarasus atvažiuoja nemaža pabėgėlių iš Lenkijos.

Kiti atvažiuoja pasileikę net 12 arklų. Zarasuose daugumas apsisotojo nakvynės namuose, o kiti nuvažiuojo pas savo giminių ir Rokiškio, Ukmergės apskritys.

Laidotuvių Direktorius

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOTUVŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 9757

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio ryte, 10:00 val. ryto ir W. H. I. P. stoties (1480 K.) su FOVILU SALTINIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

L. J. ZOLP Phone Yards 0781

1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA Yards 1189

8819 Lituania Avenue Yards 1188

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 109th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Kiekvieną dieną
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Subato ir Nedėlio
Central Avenue,
Beverly Shores,
Indiana
Tel. Mich. City
2799-R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Maiso 20 metų praktikavimas

jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo

svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,

skaudamą akių karštį, atitaiso

trumparegystę ir toliaregystę. Pri-

rengia teisingai akinius. Visuose at-

itiktiriose egzaminavimas daromas

su elektra, parodancia mažiausius

klaidas. Specialė atyda atkreipta

į mokyklos vaikus. Kreivos akys

atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.

Nedėlio nuo 10 ryto iki 12 popiet.

Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-

mos be ainių. Kainos pigiau kaip

pirma.

4712 South Ashland Ave.

Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinus

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

kampus Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų

Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9—10 A. M.

Nedėlio pagal sutartį.

+

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p.m. 7-8:30 p.m.

DR. ST. NAIKELIS

PHYSICIAN AND SURGEON

3261 So. Halsted Street

Tel. YARDS 8146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4

ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinis Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Antr., Ketvirtad. Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlio pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Arti 47 Street

Telefonas YARDS 2240

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Seredom pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro. Trečiadieniais ir sekma-

dienais pagal susitarimą

Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

Dr. B. C. Bružas

DENTISTAS

4363 Archer Ave.

(prie Kedzie Ave.)

BRIGHTON BANK BUILDING

Atdara 10:00 v. r. iki 9:00 v. v.

Trečiadieniais Susitarus

Tel. Lafayette 3151

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo

7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7

SLA NOMINACIJOMS PRISIARTINUS

Nominuokime P. Dargį į izdo globėjus

Rytoj prasidės ir per visą lapkritį ir gruodį eis SLA kuopose nominavimas kandidatų į Pildomąją Tarybą. Nėra abejonės, kad nariai nominuos, kaip ir kitais metais, daugumą senųjų viršininkų, bet organizacijos labai būtų naudinga padaryti ir vieną kitą permainą Pildomoje Taryboje. Todėl bus SLA veikėjų Chicagoje pagel-dauja, kad į Izdo Globėjus būtų nominuotas pittsburghietis Povilas Dargis.

Jisai yra dar jaunas darbuotojas, bet jau gana plačiai žinomas Susivienijime ir lietuvių visuomenės veikime. Pereitis Seimas jį išrinko į SLA Įstatų Komisiją.

Povilas Dargis gimė ir ūo mokslus Lietuvoje. Jisai yra baigęs šiaulių valstybinę gimnaziją ir 1925 m. įstojo į Lietuvos Universitetą studijuoti teises. Paskui, 1926 m. atvykęs į Ameriką, jisai mokinosi Duquesne universitete. Pittsburghe jį pažįsta kiekvienas lietuvis, nes jisai duoda Lietuvos radijo programas, kurie yra labai populiarūs.

Taigi patartina visiems SLA nariams nominuoti Povilą Dargį į Pildomąją Tarybą, kaip kandidatą į Izdo Globėjus.

KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄJĄ TARYBĄ

Norint, kad SLA priešakyje stovėtų tikrai pažangūs žmonės, kurie ne tik tai sugebės tinkamai vesti organizacijos reikalus, bet ir nenukryps nuo demokratinio principo, yra patartina nominuoti į Pildomąją Tarybą šiuos kandidatus:

Į prezidentus — F. J. Bago-

čią, į vice-prezidentus — J. K.

Mažukną,

Į sekretorius — Dr. D. Pilka

(iš Boston, Mass.),

Į išdėinikus — K. P. Gugi,

Į izdo globėjus — E. Miku-

žiuotę ir Povilą Dargį,

Į daktarus kvotėjus — Dr. J.

S. Staneslow.

Šiame kandidatų sąraše yra du nauji kandidatai. Dr. D. Pilka yra siulomas kandidatu į sekretorius, vietoje Dr. M. J. Viniko, apie kurį jau pakartotinai buvo spaudoje pranešta, kad jisai dėl tam tikrų priežasčių neįkandidatuosis (pats Dr. Vinikas šitų pranešimų nėra užginčijęs). Bet, nežiurint ar senasis sekretorius "rūnys", ar ne, pakeitimą padaryti šitame urėde būtų labai naudinga, nes dabartinių sekretorių daugelis SLA narių yra seniai nepatenkinti. Tik iki šiol vis nebuvo surasta kito tinkamo kandidato. Dr. D. Pilka šitai vietai pilnai tiktų, nes jisai gerai moka anglų ir lietuvių kalbas, turi švarų rekordą ir netingi darbuotis visuomenės labui. Jo pastangomis yra įsteigti prie Massachusetts švietimo departamento lietuvių kalbos kursai.

Į izdo globėjus siuloma naujas kandidatas Povilas Dargis, apie kurio kvalifikaciją buvo jau kalbėta.

Taigi visi pažangieji SLA nariai yra kviečiami statyti aukščiausio paduotą kandidatų sąrašą. — SLA Veikėjų Būrys.

Milijonai Suranda Ši Svelnų Liuosuotoją Užtektinai Stipriū

Kodėl kai kurie žmonės laikosi senovisko nuomonės, kad liuosuotojas turi būti ne- skanus — turi būti stiprus ir turi nue- zinti vidurius savo veikimu? Tai yra klai- da!

Standen niekam nereikia save bausi nepakenčiamu, sarginančiu palengvintojo dūlo, kad standen yra Ex-Lax — liuo- suotojas, kuris turi garsaus šokolado skoni.

Ex-Lax yra užtektinai veiklus vyrams — bet šis svelnus moterims ir vaikams. Jis suteikia tikrai gerą išvalymą — bet ve- kia vidurius lengvai, patogiai, be jokių skaudėjimų ir nusilpimų.

Sekite pavyzdžiu milijonų žmonių visur. Pasitarkite šiuo atsakingu Ex-Lax plačiausiai vartojamam liuosuotojui visame pasaulyje. 10c. ir 25c. dėžutės visose vaistinėse.

SAUGOKITES FARMEDICIJOMI! ATSIŠAKYKITE JI PAKICIANČIUI! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėmėkite raudoną "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir kiekvieną pyletę. Kad vartumėt gerą pasekmę, reikalau- kite originalio Ex-Lax.

LITHUANIAN NO. 23

Iš Lietuvos

Rupinamasi kuro ir šviesos reikalu

ŠIAULIAI. — Kadangi mies- to savivaldybė šiemet labai ma- ža savo durpyno durpių tegal- lės parduoti, miesto biednuo- menė, kuri plačiai naudodavosi durpių kuru, labai susirupino. Atsižvelgdama į galimus sun- kumus, miesto burmistras P. Linkevičius kreipėsi į miškų departamentą, iškeldamas su- manyimą įsteigti šiauliuose val- dišką miško medžiagos bei malkų sandėlį, kuris aprūpintų pirmoj eilėj mažiau pasiturin- čius miesto gyventojus kuru. Miškų departamentas pasiūly- mą sutiko palankiai ir dabar jau rupinamasi skubiai rasti tinkamą sklypą tokiam sandė- liui įsteigti. Tikimasi, kad dar šiai žiemai sandėlis bus sutvar- kytas ir pradės veikti.

Kai kuriuose miesto pakraš- čio rajonuose gyventojai netu- ri elektros ir, negaudami žibalo, buvo atsidūrę keblioj bukl- lėj. Burmistras kreipėsi į at- tinkamas valdžios įstaigas, pra- šydamas tuojau tų rajonų gy- ventojams duoti bent nedide- liais kiekiais žibalo, nelaukiant kol bus kortelių sistema. Atitin- kamoms įstaigoms atkreipė dėme- sį ir tuojau sutvarkė žibalo klausimą laikinai šitokiu būdu: buto laikytojas turi gauti iš m. savivaldybės pažymėjimą, kad jo bute tikrai nėra elektros, po to nueina į policiją su namų knyga, kurioje policija padaro atitinkamą pažymėjimą ir iš- duoda vienai šeimai dviem sa- vaitėm po 1 litrą žibalo. Pri- musams žibalo tuo tarpu ne- duodamas, tačiau teko patirti, kad netrukus bus pradėta duoti tiems nepasiturintiems gy- ventojams, kurie gyvena kam- bariuose be virtuvių.

Sparčiai statomas Aleksoto vandens rezervuaras

KAUNAS. — Kauno miesto s-bė pagreitino Aleksoto van- dens rezervuaro statybos dar- bus. Vandens rezervuaras stato- mas ant kalno, netoli kultūros, šalia Damijonaičio pradžios mokyklos. Šiuo metu prie re- zervuaro statybos darbų dirba 87 darbininkai.

Sodų nuomotojai nusivylė

ZARASAI. — Vidurvasarį vaisių pirkkliai iš anksto buvo obuolių ir kriaušių gausumu sužavėti. Bet kadangi vaisiai dėl sausros menkai teužaugo, smarkiai krito, tai daugumas pirklių išsidėjo rankpinių ir atsiskė nuo išnuomotų sodų.

Kauno mieste sumažėjo neaimės ir skandalai

KAUNAS. — Kaip žinoma, jau kelinta diena Kaune nevel- kia alaus barai ir deglinės par- duotuvės, restoranuose neduo- dama alkoholinių gėrimų. Ma- noma, kad dėl tos priežasties dabar labai sumažėjo nelaimų skaičius, nes paprastai 50-60% muštynių, sužalojimų ir įvairių nelaimingų atsitikimų įvykda- vo esant girtiesiems.

Dabar Raud. kryžius ir KMS greitoji pagalba mažiau beturi darbo.

Dalis barų ir restoranų pa- davėjų rengiasi miestą apleisti ir vykti į provinciją, nes be darbo ilgiau negali gyventi.

Į Kauną atvažiuoja keleiviai dujokaukėmis nešini

KAUNAS. — Tarptautiniais traukiniais važiuoją keleivai tranzitu per Lietuvą, keliauja dujokaukėmis nešini. Vienas kitas užsikabinęs dujokaukę ir Lietuvos pilietis, grįžtas iš Len- kijos per Vokietiją.

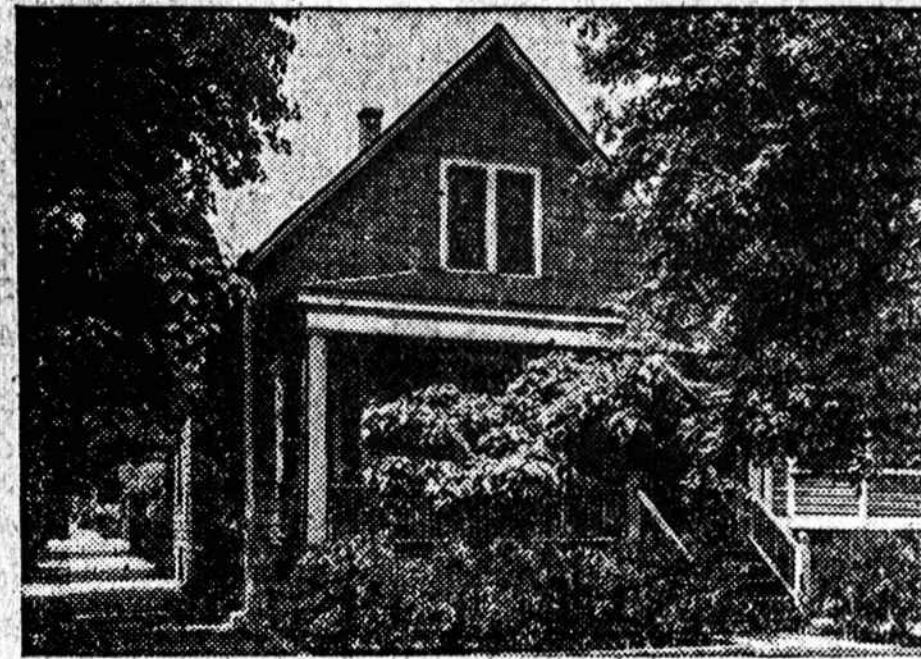
Nors kauniečiai karo nema- to ir negirdi, bet į keleivį su dujokauke smalsuoliai tuojau kreipia dėmesį, manydami, kad šis atvyko tiesiog iš fronto.

Ta proga primintina, kad Kaune vis daugiau parduodama dujokaukių, ypač po to, kai at- sirado pigesnių dujokaukių.

Priešcheminės apsaugos kursai

KAUNAS. — Primename, kad Kauno rinktinės organizuo- jami priešcheminės apsaugos kursai prasidės šių metų rug- sėjo mėn. 25 d. 17 val. Kuno kultūros rūmų sporto salėje. Už įėjimą į kursus mokamas vienkartinis mokestis: šauliams ir priešlėktuvinės apsaugos pa- reigūnams — 20 ct, visiems kitiems — 50 centų. Prašoma iš anksto parūpinti smulkius pinigų. Dėstys šie lektoriai: Gyd. Kauza, dr. Jasaitis, majo- ras Skybartas, kapit. Bagdonas ir p. J. Dainauskas. Rinktinės vadas komendantas pulk. Bo- belis kviečia visuomenę kuo gausingiausiai dalyvauti.

Vienas iš Chicago tukstančių GASU ŠILDOMU MAŽŪJŲ NAMŲ

Vis didėjantis Chicago mažesnių namų skaičius yra apšildomas gasu. Dabar, daugiau negu bet kada, Chi- cago šeimos supranta, kad nepalyginamas smagu- mas ir patogumas, šildantis gaso šiluma, sutinka su vidutinės šeimos budžetu. Pavyzdžiui: Štai namas pri- klausas JOSEPH PETTED'UI, 5358 So. Honore Street, penkių kambarių freiminis su gaso šildoma karšto vandens apšildymo sistema. Gaso kuras PER 8 ŠIL- DOMUOSIUS MĖNESIUS 1938-1939 metais vidutiniai apšėjo tikėtai...

\$9.50 MĖNESIUI

IŠVISO PER SEZONĄ TIKTAI \$76.

Sauk WABash 6000 tikslu gauti patikrintą apskaičiavi- mą, kiek apšeis. Automatinis Gasinis Namų Apšildymas

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

PHONE WABASH 6000

SAUKIT CALUMET 6969 UNIVERSAL PLUMBING & HEATING SUPPLY COMPANY

Not Inc. 10 West 18th Street

I vakarus nuo State Street

Ir mūsų patyręs inžinierius atvažiuos į jūsų namus ir suteiks DYKAI apskaičiavimą dėl na- apšildymo reikmenų (plant) ga- rų arba karštu vandeniu šildoma.

Nereikia pinigų įmokėti — 3c mė- nesiai išmokėjimui — žema pa- lukanų kaina. Lietuvis salesmanas

Atdara vakarais iki val. Nedėliomis iki 1 v. dieną

PHONE WABASH 6000

AR TAMSTA TAUPAI?

Štai šeima, kuri sutaupė \$1,000 ir dabar tą sutaupytą tukstantį įmokėjo kaip pirmą mokestį už namą, o kitus reikalingus namui išmokėti pinigus gavo pasisko- linti lengvais mėnesiniais išmo- kėjimais iš

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N

NAUJIEŲ SPULKA

1739 So. Halsted Street

Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

DUODAM PASKOLAS Perkam mokičius, parduodam ir išmaim namus, ukius, lotus ir biznius. NAMON & COMPANY 4310 So. Lake Park Avenue (arti Michigan ežero) Phone — OAKLAND 6121

BARGENAI Muzikos Instrumentuose \$12.00 smuika už 25.00 Albert Klerneta 8.00 50.00 Boehm Klerneta 35.00 75.00 Bass Drum setas 50.00 8.00 Gitaras su keisu 4.00 12.00 Porto Phonographs 8.00 GOLDSTEIN MUSIC SHOP 914 Maxwell St., 3 blokas i va- karus nuo Halsted St. Tel. Canal 6114.

PIRKDAMAS PAS MUS SU- MAZINSI ISLAIDAS ANT PUSES Rock Woll Batts \$1.29 Labai specialus Liuosas Rock Woll 69c Dideli maišai Specialios kombinuotos durys. Skrynai ir 4.50 Žiemines Rolai Stogams Dengti 95c Specialas Albert Lumber & Supply Co. 3800 SO. WESTERN AVE. Lafayette 2101

RAŠOMAS MASINELES VISU ISDIRBYSCIU Parduoda, Taiso, Rendoja Maino Rašomas Masineles \$15.00 ir aukščiau. 25 metų patikima tarnyba WAGNER TYPEWRITER SALES AND SERVICE 3712 S. Western Ave. Prie Archer Avenue AL DARAS, lietuvis pardavėjas Atdara antrad., ketvirtad. ir šeštad. vakarais iki 9 val. Tel. LAFAYETTE 3534

Sophie Barcus RYTINE RADIO VALANDA — iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 vakaro. Išgirsit vėliausias žinias, musiką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Vardas Adresas Miestas Valstija

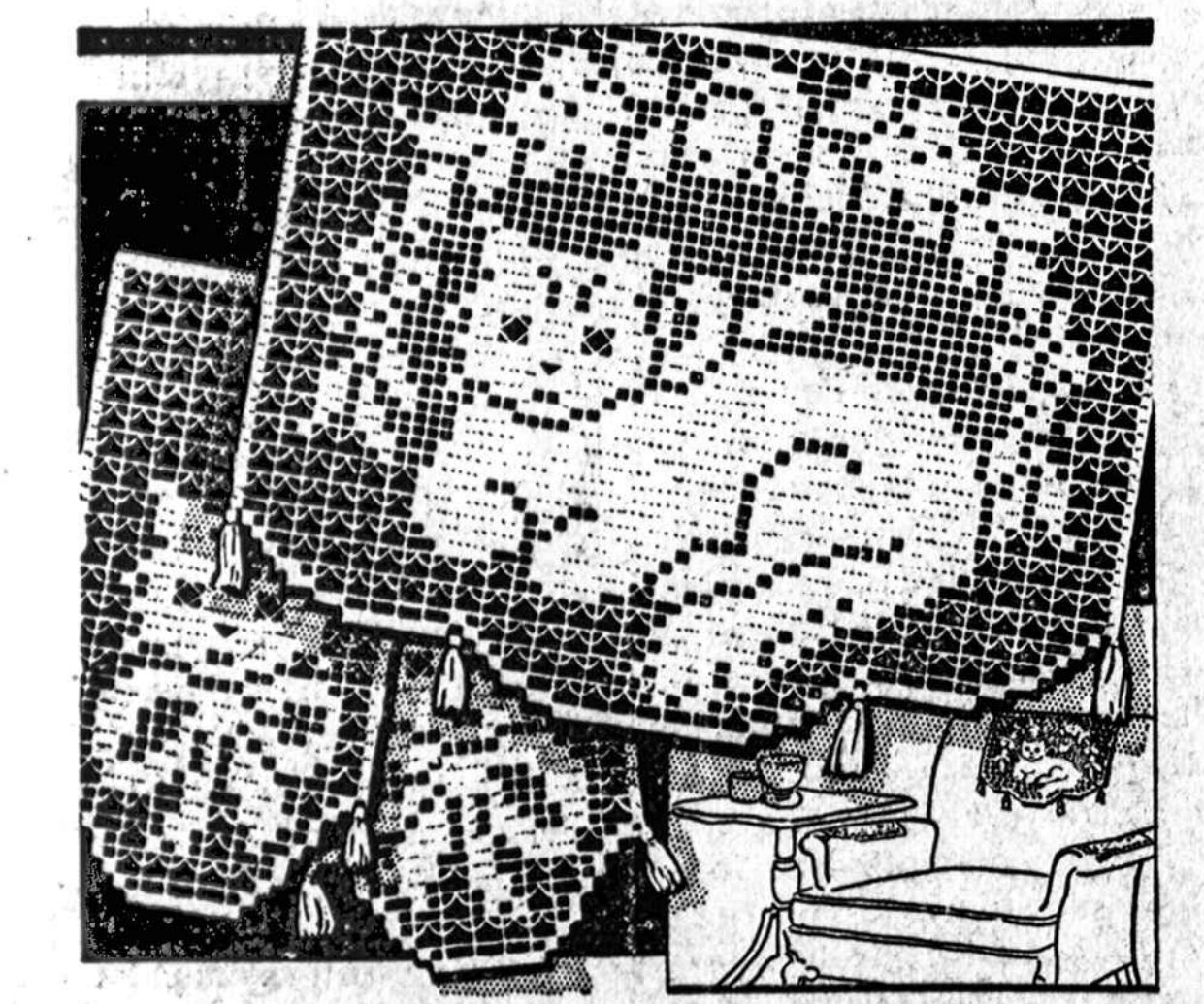
Pagelbai Nuo Nugaros Gėlos Esančios iš Raumenų Skausmo Johnson's RED CROSS PLASTER Pastebėkit Raudoną Kryžių ant Plasterio kada pirksit Padarytas Johnson & Johnson didžiausiu pasaulio chirurginių dalykų išdirbėju PARDUODAMAS VAISTINĖSE No. 7

Turtas virš - - - \$3,500,000.00 Atsargos kapitalas - \$250,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Pa- dėtus Pinigus. Duodam Pasko- las Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

STANDARD FEDERAL SAVINGS 4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED

FILET CROCHET PATTERN 2327 2327—Kėdei padengti

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdeu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. Vardas ir pavardė Adresas Miestas ir valstija

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išsi-
siuntiant sekmdieniais. Leidžia Nau-
jienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 8500.
Orderiu kartu su užsakymu.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpirkimo)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75
Orderiu kartu su užsakymu.

Amerika ir Europa

Amerika šiandien yra griežtai nusistatę prieš karą. Nors Amerikoje gyvena milijonai žmonių, kilusių iš tų Europos šalių, kurios dabar kariauja, bet apskaičiuojama, kad bent 95 nuosimčiai šio krašto gyventojų stoja už Amerikos neutralumą.

Šis nusistatymas, gal but, visai pasikeistų, jeigu Hitleris pradėtų nugalėti Angliją ir Prancūziją ir imtų atrodyti, kad jisai gali laimėti karą. Bet šiandien milžiniška dauguma amerikiečių yra įsitikinę, kad karą laimės sąjungininkai.

Jie taip mano daugiausia dėlto, kad šis karas yra vedamas ne tiek ginklais, kiek ekonominėmis priemonėmis. Visi žino, kad Britanija ir Prancūzija ekonominiu atžvilgiu yra nepalyginti stipresnės už Vokietiją. Jeigu net Hitleriui visomis jėgomis stengtųsi padėti sovietų Rusija, tai ir tuomet naciai būtų daug silpnesni už Vakarų Europos demokratijas, nes Rusija yra "milžinas ant molinių kojų".

Tačiau daugelis tų žmonių, kurie nenori, kad Amerika kištųsi į Europos karą, yra nepriešingi tam, kad Jungtinės Valstijos padėtų Europai, kuomet ji darys taiką. Kai kurie dargi ragina Ameriką pasiimti iniciatyvą taikos klausime. Jie sako, kad žmonių jausmai Europoje taip įkais, beieinant karui, kad jų valdžios paskui, darant taiką, nebegalės vadovautis šaltu protu ir teisingumu, ir padiktuos nugalėtam priešui tokias sąlygas, kurios vėl neleis Europai nurimti per keletą dešimčių metų.

Amerikai, be abejonės, labai svarbu, kad taika po dabartinio karo būtų pastovesnė, negu ta, kuri buvo padaryta 1919 m. Bet jeigu Amerika norės dalyvauti taikos daryme, tai ji turės pasiimti atsakomybę ir už jos vykinimą. Po Pasaulio karo ji šitos atsakomybės nenorėjo nešti. Padėjus Santarvės valstybėms sumušti Vokietiją ir pagaminti Versalio sutartį, Amerika iš Europos pasitraukė. Ji atsisakė net stoti į Tautų Sąjungą, kurios vyriausias autorius buvo prezidentas Wilsonas.

Jeigu Amerika ir po dabartinio karo nenorės dalyvauti kartu su Europos valstybėmis taikos gynime, tai būtų išmintingiausias, kad ji visai nesikištų ir į busimą taikos konferenciją.

Suomiai nesutinka įsileisti sovietų armijos

Suomija yra pasiryžus neįsileisti sovietų armijos garnizonų į savo teritoriją. Kitais klausimais ji sutinka su Rusijos valdžia derėtis, bet šitame punkte ji nutarė griežtai priešintis Stalino reikalavimams.

Iš tiesų, tai yra pagrindinis tautos nepriklausomybės klausimas. Tauta, kurios žemėje stovi svetima ginkluota jėga, atėjusi tenai prieš jos valią, nebėra savo krašto šeimininkė. Kas tą jėgą atsiuntė, tas gali bet kuriuo laiku pavartoti ją prieš valdžią arba prieš žmones. Kaip galima laikyti nepriklausomą šalį, kuri yra priversta toleruoti šitokių pavojų savo viduje?

Estija, Latvija ir Lietuva to Maskvos reikalavimo atmetė nedrįsdami. Todėl jos dabar darosi viena po kitos faktiniai priklausomos nuo Maskvos. Estiją sovietų armija jau užėmė. Netrukus, rusų kareiviai įeis ir Latvijoje; buvo pranešta, kad jie jau atmaršavo prie Latvijos sienos. Paskui rusų armija bus atsiųsta ir į Lietuvą.

Yra labai naivu manyti, kad tos armijos tenai ateina tikrai taip sau pasisvečiuoti. Jos yra įrankis tam tikros politikos, kurią vykina sovietų valdžia Pabaltijo kraštuose. Ta politika yra jėgos politika, atkreipta prieš mažas tautas, kitaip sakant, tai yra imperializmas.

Suomija tatau supranta, todėl ji ir priešinasi visomis keturiomis tam Stalino reikalavimui.

Parodos neša nuostolius

Siemet Amerikoje buvo dvi pasaulio parodos ir abi davė nuostolius. Apie New Yorko parodos finansines bėdas buvo daug žinių spaudoje. San Francisco parodos vedėjų skundėsi mažiau, bet kai paroda užsidarė pereita sekmadienį, tai paaiškėjo, kad jos deficitas siekia beveik pusę milijono dolerių.

Po šito dviejų Amerikos didmiesčių patyrimo tarptautinės parodos, tur but, išeis iš mados.

Ojczyzna nasza, velniai ponus neša!

Internautieji lenkų kariai. — Co to ja. — I eilinius kariu karininkai žiuri su panieka. — Kas jiems rupi? — Tautinių mažumų kareiviai buvo siunčiami į pavojingiausias vietas. — Didelis nuostimis bemokslų. — Lenkijos bajorai. — Tipinga dainelė. — Pabaltijo valstybės. — Metas padaryti galą lenkų gužtom.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Internautieji lenkai kariai Lietuvoje. — tai Lenkijos socialinių santykių tolimas atspindis. Čia Lietuvoje patyrus tarp lenkų karių jų papročius ir tarpusavyje santykius numanu, kodėl Lenkijoje viešpatavo praraja tarp aukštesnio ir žemesnio luomo. Iš čia galima daryti kai kurias išvadas, dėl ko buvusi Lenkijos valstybė taip umai subyrėjo, nors vietose jos kariuomenė parodė tikro heroizmo.

Kariai tik ką atitrukę iš mirties nasrų, rodos, galėjo pamiršti tas luominės lengvatas ir tuos skirtumus, kurie viešpatavo tarp jų medžiaginės ir luominės padėties, o vienok nelaimės spaudžiamai, atsidurę svetimoje teritorijoje, negali pamiršti savo luomo padėties ir stengiasi pabrėžti, kad jie eša kitu krauju žmonės, suprask, bajorai, ar karpininkai, bet nieku būdu ne eiliniai internautieji žmonės.

Rodos, vienos tautos žmonės ir bendros nelaimės spaudžiamai turėtų pamiršti tą skirtumą, bet kur tau: Co to ja! kiekvienam žingsnyje tai pastebima.

Yra konstatuota daugelis tokių atsitikimų, kad internautieji kariai jokių būdu nesutiko sėsti į vieną ir tą patį vagoną, ar autobusą kartu su tokiais pat lenkais, bet tik eilinais kareiviais!

Visomis progomis eilinius savo kareivius vertė kariaus batus valyti ir jiems patarnauti. Net uždaryti už spygliuotų vielų šitie išpaikinti aukštesnio lenkų luomo kariai negali pamiršti tų visų lengvatų, kurias jie pas save tvėnyne turėjo.

Vienoje vietoje pas internautus atsilankė vietos lenkaitės ir kareivių paklausė, gal jiems kas nors reiktų atnešti, jos galėtų patarnauti ir, žinote, ko tie lenkų karininkai paprašė? Ugi kvepalų, gero maisto ir batams valyti tepalo! Niekas iš jų neprasė knygos, laikraščių ar kito ko, bet šie tik prabangos dalykėliai! Tokie kariai tikrai Lenkijos kariuomenei garbės nesudarė! Tiesa, ne visi tokie, bet daugumoje taip!

Lietuvos kareiviai visa tai matydami tik pečiais trauko ir viso to net suprasti negali, nes tarp Lietuvos eilinių kareivių ir karininkų šiojo santykių skirtumo visai nesama. Štai šiuo metu, kuomet mūsų kareiviai ir karininkai tenka sienas būdiniams saugoti ir gyventi kitose gyvenamose apylostose, karininkai kartu su kareiviais miega ir kariai valgo, o lenkų karininkai net internautai negali artai savo kareivius paklausti.

Ne, tokie karininkai savo kareivius negalėjo vesti į mūšį, nes jie negalėjo turėti pasitikėjimo tarp kareivių, nes karininkai nebūvo gėris kareivių draugais!

Tie iš lenkų karių, kurie atviresni ir akylesni visai nuosirdžiai savo kariuomenės vadovybės nusiskundžia ir tvirtina, kad daugelis iš žymių kariuomenės paskirų dalių vadų pirmoje eilėje rupinasi tik savo asmenų patogumais, savo savisauga ir savo kailiu. Kariuomenės vadovybė buvo parinkta ne iš gabesnių karininkų, bet iš privilegijuoto luomo, tai daugumoje buvo visokie grovai, aukšti bajorai, stambių pramonininkų ar pirklių sunys, kurie turėjo gerus ryšius ir pažintis. Kariuomenėje nebuvo tikros atrankos, pagal gabumus, bet pagal luomą.

minę padėti. Mažumų tautų nors ir gerai pasiruošę, vyrai nieku būdu kariuomenėje negalėjo prasimušti. Gudai, ukrainiečiai, lietuviai galėjo būti tik eilinais kareiviais, nors jie ir būtų buvę net aukštesni mokslys išėję. Jais visais atvejais nepasitikieta. Karo metu į pavojingiausias vietas kaip tik buvo siunčiamos tos kariuomenės dalys, kurios būta daugiausia kareivių kitų tautų. Lietuviai kareiviai buvo sugrūsti į tuos pulkus, kurie ėjo į pirmą ugnį lenkų koridorijų girti, nes čia buvo pavojingiausia vieta. Tokiu būdu lietuvių lenkų karę žuvusių nuosimtis labai aukštas.

Gudai, ukrainiečiai taip pat gynė pačias pavojingiausias vietas, o lenkai kilę nuo Krokuvos, Čenstakovo saugojo Vilniaus kraštą! Nieko nuostabaus, kad vos tik pasirodė SSSR kariuomenė Lenkijos teritorijoje, tai ją gudai, ukrainiečiai palankiai sutiko ir tų tautų kareiviai metę ginklus skubėjo bėgti pas juos!

Juk Lenkijoje nebūtų žemės reformos. Gudų ir ukrainiečių apgyventose vietose žymiai didesnę žemės dalį valdė lenkų dvarininkai, stambūs didikai — magnatai. O ir iš viso, visoje Lenkijoje ūkininkijos 41% turėjo vos po du ha žemės.

Jei turėsime galvoje, kad viso Lenkijos gyventojų tik 27% vertėsi miestuose, o 73% dirbo žemėje, tai bus pigu išsivaizduoti, kokio skurdo kaime būta. Visos Lenkijos pramonės kapitalo valdė 42% svetimsaliai, daugumoje prancūzai (26%), amerikiečiai (18%), belgai (13%), vokiečiai (13%) ir kiti. Tie svetimsaliai, aišku, rupinosi tik savo kapitalų augimu, bet ne bendrais krašto reikalais. Viso Lenkijoje būta 1414 akcinių bendrovių, kurių kapitalas sudarė 3,361,888,000 zlotus. Tai Lenkija ne tik tautiniai buvo iš svetimų žemių sulipdyta, bet ir užikame gyvenime lenkų tauta nebuvo savaranki ir čia jos turtais svetimi valdė. Lenkiją ekonomiška išnaudojo svetimi, o ji savo keliu spaudė mažumas. Štai švietimo dirvoje iš visų pradžios-23,299 mokyklų, ukrainiečiai turėjo vos tik savo mokyklų 457; gudai — 16, žydai — 87 ir lietuviai paskutiniomis metais net nei vienos, — jos visos buvo uždarytos!

Vidurinių mokyklų Lenkijoje būta viso 698, iš jų ukrainiečiai savo lėšomis išlaikė tik 26, gudai viena, žydai dvi ir lietuviai vieną, bet ir ta jokių teisių neturėjo!

Sakykite, kaip tos mažumos galėjo gerbti lenkų tautą? Kaip jos galėjo kariauti už lenkus, patys sau lygiai nieko nelaukdamos.

Juk Gudijoje vietomis būta iki 51.5% bemokslų! O ukrainiečių tarpe 23% bemokslų, net lietuvių tarpe tų bemokslų procentas buvo gan žymus, bet ką jau čia bekalbėti apie mažumas, kad lenkų tarpe būta vietomis iki 32% bemokslų!

Tą nelygybę, tasai luomo skirtumas dabar Lietuvoje tarp internautų ryškiai pastebimas.

Ne tik tarp internautų lenkų karių metosi į akis toji nelygybė ir noras pasipusti, savo tuščią burbulą parodyti, bet tai pastebima ir tarp tų lenkų civilių gyventojų, kurie karo veiksmų spiriami čia Lietuvos teritorijoje atsidūrę. Ir jie kiek-

viename žingsnyje stengiasi pabrėžti savo luomo privilegiją, greitai užsigauna, jei nenori pastebėti, kad jisai kilme yra bajoras, arba buvęs valstybės aukštas pareigūnas.

Nors kai kurie jų jau mėginą Lietuvoje greitai prigyti. Štai Lietuva atvyko žinomas lietuvių edikas iš Vilniaus dienraščio "Slowo" redaktorius. Šito vyro akys dumų nebijo. Jau ir čia Kaune jisai dėjo pastangų, kad jam būtų leista leisti lenkų kalba dienraštis. Kuomet jam buvo pastebėta, kad Lietuvoje lenkų dienraštis eina, tai žinote, ką jisai į tai atsakė? Ešą, tasai lenkų dienraštis Lietuvoje nesą Lietuvos nepriklausomos valstybės šalininkas, o jis, Macke-

vičius, leisias Lietuvai visai palankų dienraštį!

Žinoma, tasai lietuvių edikas dienraščiai leisti leidimo negavo! Laimė, kad jau bajoriška Lenkija žuvo, o kitaip tai jau Lietuva gautų naują ultimatumą!

Vaišingoje Lietuvoje priešlauda surado ir Vilniaus krašto žvalgybos viršininkas, kuris ne vieną iš Vilniaus krašto lietuvių yra į kalėjimą įkišęs, bet šiam vyrui, kaip nuo karo veiksmų pabėgusiam davė priešlauda kaip internautam ir dabar jisai už vielių sėdi ir turi pakankamai luomo laiko apie netolimą Lenkijos praeitį pagalvoti!

(Bus daugiau)

St. Miščikas-Ziemys

Dar viena pamoka pasaulio proletariatui

(Musų korespondento)

(Tęsinys)

Susitaikymas su japonais aiškiai parodė, kad rusai ne tik negali kovoti dvim frontais, bet dargi vienu. Tuo aš iki šiol netikėjau. Aš visą laiką skariau, kad rusų kariuomenė galinga. Tiesa, ji galinga ir šiandien, bet ne dabartinių nepopuliarių valdovų rankose. Kariuomenė ir visa tauta viena, o valdovai ir jų pasekėjai antrojo valstybės valstybėje ir antrojo valstybės, teisingiau pasakius, komunistų partija (naciokomunistinė) norėdama išsilaikyti valdžioje turi griebtis dirbtinų, turi imti tik tai, ką jai duoda, bet negali ryžtis pati savistoviai veikti, nes ilgas karas, didesnis jėgų įtempimas iššauktų vidaus suirutę, kaip 1917 m.

Ir todėl galima buti tikrais, kad rusai dargi Lietuvai ar Rumunijai puls tik su vokiečių sutikimu. Pasaka, jog rusai gali pradėti žengti Persijon ar Indijon reikia atmeti kaip nesuiprendusį dalyką. Rusija nieko nedarys, kas ją galėtų įvelti į karą, nes tai būtų jos pražūtis. Rusija dabar galvoja kitoniškai: ji gatava duoti visokeriopą pagalbą vokiečiams, nes anie silpnėsi ir juos gali greitai nugalėti, tuomet anglai galėtų diktuoti sąlygas ir rusams, tad teikiamoji anie du iki išseks, o vėliau aš pasakysiu savo žodį.

Tai taip pat svajonė, kuri nevirš realybe.

Rusijos susidraugavimas su Vokietija ir šių dviejų gresiančios pavojaus Balkanams gali iššaukti Italijos prisidėjimą prie anglų, nes jiems šie du draugai (Berlynas ir Maskva) prie Balkanų klausimo rišimo nereikalingi, nes jie kartą rusai pasakė, kad eina Lenkijon vaduoti savo kraujo brolių slavų, kas užtikrins, kad nepanorės ir Balkanų slavų vaduoti vokiečių pagalba ir Mussolinis vėl pasiliks be nieko ir gali netekti dargi Albanijos?

Ir aš tikras, jei anglai pasiūlys dar gerą atlyginimą italams, tai anie jei neprisidės viešai prie Vokietijos prieši, tikriausiai pasiliks neutraliais ir kenks kiek galės vokiečiams, nes galinga Vokietija sąjungoje su Rusija — Italijai pavojinga.

Jei rusai mėgintų kabinti kur nors anglų ar prancūzų interesus, rusų galas tik pagreitėtų.

Labai klystu tie, kurie galvoja, kad Lenkijos sugniuždynimas gali užbaigti karą. Nieko panašaus, pasaulis rusams tik gali padėkavoti, kad dėl jų išikišimo ir teikiamos pagalbos karas užsities ilgiau ir pasaulis smarkiau nuvargas.

Be karo laimės demokratinės valstybės ir hitlerizmas, kaip lygiai stalinizmas arba nacionalizmas subyrės.

Rusija nepasinaudos šio karo

vaisiais bet nukentės. Nieks jai nedovanos šio niekšiško žygio prieš Lenkiją. Tenepamiršta Rusija ir tenepyksta vėliau, kuomet ją licituos ir visos pavergtos tautos pasitrauks nuo jos pagalbai išsiluosuodamos iš vergijos.

VI.

Keli žodžiai dėl ateities.

Kas laukia mus po karo?

Paskutinis pasaulio karas mums suteikė naują kapitalizmo formą: valstybinį kapitalizmą. Tai paskutinis etapas kapitalizmui. Tai paskutinis privatus kapitalizmo gyvenimo laikotarpis. Vokietijoje ir Italijoje šalia valstybinio kapitalizmo dar pakentė privatu kapitalą, Rusijoje viskas virto vien valstybės nuosavybe ir fašistinėse valstybėse mes matome, kad privatus kapitalizmas vis daugiau ir daugiau išstumiamas iš gyvenimo ir šis karas pribaišs jį visai.

Po karo galima tikėtis iš karto savotiško valstybinio kapitalizmo, panašaus kaip šiandien Rusijoje, tik su tuo skirtumu, kad jis bus valdomas ne vienos partijos, bet liaudies, visos valstybės per savo atstovus.

Butų galima dargi pavadinti parlamentariu kapitalizmu, nes visą valstybę už valdys parlamentas ir per savo atstovus, jei darbo liaudis tinkamai suprass, galės eiti prie socializmo.

Netikiu, kad po šio karo, kiltų didelių revoliucijų. Bus trynimasis, laimėtų valstybių kapitalistai norės grįžti prie senų kapitalizmo formų, bet kapitalizmo kunas bus per daug sudraskytas, kad grįžtų tai, kas buvo.

Senos kapitalizmo formos negalės grįžti jau vien todėl, kad leidžiantį joms anglai ir prancūzai, kartu su jais ir visas demokratines pasaulis laimės karą, jų (anglų bei prancūzų) imperijos sugrius. Atsirast naujų, iki šiol nebuvusių valstybių. Pasaulio žemėlapis virst dar magesnis, negu po šio paskutinio karo, nes ne tik atgims senos valstybės, kurias šiandien užkariavo vokiečiai, italai, rusai, bet pasiskelbs nepriklausomos daugelis tų valstybių, kurias šiandien iš seniai valdo rusai, anglai, prancūzai, holandai ir kitos kolonialinės valstybės.

Netenka abejoti, kad imperijoms sugriuvus, jos bus užimtos, kad negimtų kitos galingos ir juo bus labiau susmulkintos valstybės, juo geriau, juo ilgesnė taika bus.

Ir šis imperijų sugriuvimas, naujų valstybių atsiradimas, privers keistus ekonominius gyvenimo sąlygoms, bus reikalingas didesnis kraštų bendradarbiavimas ir tam tikslui reikės ne tik atnaujinti Tautų Sąjungą, bet daugelyje kontinentų įsteigti Suvienytas Valtybes. Europa to neišvengs.

Virtus valstybiniam ar parlamentariu kapitalizmui, pranyks didelis karų kiršinimo lizdas — ginklų fabrikantai ir turės eiti tautos prie nuosirdaus nusiginklavimo ir visų klausimų sprendimo taikos keliu.

Visa šita gali šiek tiek sutrukdėti Azija, jei Japonija ir Kinija nepergyvens taip pat suirutę, nes tuomet tikrai pasauliui gręstų taip vadinamas geltonosios rasės pavojus, bet aš leidžiu, kad karui užsities, neišvengs jo ir šie kraštai, nes šis karas turi virsti šiandien tikrai pasauliniu karu ir netikiu, kad pasiliks bent viena valstybė, kuri šio karo ar kitokiu būdu neišikiš į šį karą.

Nojėsi dargi tikėtis, kad šis karas tikrai bus paskutinis, bet po buvusios pamokos nesinori to tikėtis, nors galima sakyti, kad po šio karo bent kelios gentkartės galės ramiai pagyventi.

Žinoma, jei laimės demokratinės valstybės.

Jei laimės fašistinės, vaizdas šiek tiek pasikeis, bet rezultatai gali būti tie patys, tik karui užsibaigus reikės laukti dar baisesnio pilietinio karo, negu buvo Ispanijoje ar Rusijoje.

Tikėkime ir šepkimės, kad laimėtų demokratinės valstybės ir nukirstų galvą fašistiniams ir stalinistiniams režimui galvą.

Lietuva iš žemėlapiu nepražus, nors vargu išvengs karo veiksmų savo teritorijoje. Bet vėl atgimsim!

(GALAS)

Iš Lietuvos

Gaisrai ir nelaimės

BIRŽAI. — Rugsėjo mėn. 21 d., bekulini jausus, pas ukininką Varną, Daučkėnų k., Krinčipo v., kilo gaisras. Daržinė, kurioje buvo kraunama iškulti šiaudai, staiga sudegė, joje dirbę žmonės vos spėjo išsigelbėti. Artai buvęs klotimas su jame likusiais įėjais gaisro liko nepašalintas. Spėjama, kad tai rukoriaus darbas.

Prieš kelias dienas sudegė Krinčino vals. viršaičio klotimas su visais įėjais ir bedirbancia kuliama mašina. Gaisras kilo iš pypkės.

Prieš savaitę einaš iš Šiaulių į Biržus prekinis traukinys, ties Čepukų k., nušoko nuo bėgių. Priežastys aiškinamos.

Galvijų parodėlė

ŠAKYNA. — Rugsėjo 19 d. įvyko galvijų prieauglio parodėlė. Ją aplankė Lietuvos galvijų auginimo ir kontrolės tarnybų sąjungos valdybos narys agr. J. Petrakis ir apskr. gyv. instr. agr. J. Gurmšlys. Premijos skirtos iš veršelių sgras, kuriame nebuvo savininkų pavardžių. Užbaigus ekspertų ekspertai sužinojo veršelių savininkų pavardes. Parodėlėje dalyvavo 22 galvijų auginiojai su 45 veršeliais.

Neturi arbatai vandens

SARTININKAI. — Per visą vasarą Sartininkai, nors ir buvo keletą kartų perkuno nukriaušti, lietaus nematė. Visi šuliniai tušti. Kiekvienas pradėjo taupyti arbatai. Ukininkai laukia vandens, kaip gervė giedpos, nes negali sėti, kiti giliną šulinius, bet vandens irgi nėra. Nuo Sartininkų už 5 km. yra Drandenų ežeras, tai dauguma jau taisosi staines prie ratų ir pradės vežti.

Užsimušė prie statybos

ŠIAULIAI. — Kareiviškių kaime, Pakruojos vl. prie naujos trobesio statybos rastas negyvas sutriuškinta galva darbininkas Pariedinis Al., apie 30 metų amžiaus, kilęs iš Lygumų. Spėjama, kad darbo metu krites rastas ir jį užmušęs.

LSS ŽINIOS

Raudonoji armija areštavo šimtus socialistų

Specialiai pasiūstame iš Kau- no pranešime New Yorko socialdemokratų savaitraščiui "The New Leader" pasakojama, kad sovietų raudonoji armija ir G. P. U. agentai ikali- no šimtus Lenkijos socialdemo- kratų, patalpino juos koncen- tracijos stovyklose arba pasiun- tē į Rusiją.

Kai kurių socialdemokratų ir Lenkijos darbininkų vadų liki- mas nežinomas. Gal but, jie jau sušaudyti. Bet žinoma, kad yra areštuoti Heirich Ehrlich Brest Litovske, Vitkor Alter, tarptautiniai žinomas žydas so- cialdemokratas areštuotas Ko- vely. Kartu su juo areštuotas M. Mastek, kitas Lenkijos so- cialistų vadas, ir Baginsky, len- kų ūkininkų partijos lyderis. Pirmą negu sovietai aidavė

Vilnių Lietuvai, šimtai Lenki- jos socialistų ir darbininkų va- dų, ieškojusių prieglaudų šia- me mieste, tapo suimti ir iš- siusti į Rusiją. Tarp suimtųjų Vilniuje žymesnių socialistų buvo Anna Rosenthal, Himmel- farb, Weinstein, miesto tary- bos narys Aronovič ir socialis- tai advokatai Teitel ir Zelnikov.

Panaši kaip Vilniuje istorija pasikartojo kituose Lenkijos miestuose, kuriuos Stalino ka- riūmenė okupavo.

Baimė paraližuoja sovietų piliečius

Leon Dennen keletą metų tarnavo Rusijos verslo organi- zacijai J. Valstijose. Per tą or- ganizaciją sovietų Rusija siun- tē įvairiais reikalais savo atsto- vus Amerikon — ekonominių organizacijų reprezentuotojus, inžinierius, sovietų biznio įga- liotinius.

Dennenui, kaip sovietų verslo organizacijos atstovui, teko su atvykusiais iš sovietų rusais susipažinti, kalbėtis, tarnauti jų reikaluose vertėju, važinėti su jais skersai ir išilgai visas J. Valstijas. Teko susipažinti su jais artimai.

Ir pagundinis dalykas, kurį Dennen įgijo apie sovietų pilie- čius buvo, kad jie visi pagauti baimės — nesuvaldomos, ne- įveikiamos baimės, kuri paraly- zuoja jų darbus, jų žingsnius.

Aš niekuomet nemačiau so- vietų valdininko, kuris padary- tų nutarimą ir mėgintų parem- ti tą nutarimą argumentais ar- ba veiksmais — rašo Dennen. Jis, sovietų valdininkas, kaip galėdamas vengia atsakomingu- mo, visuomet stengiasi įvelti ki- tą, jei galima augštesnę už jį užimančią vietą, asmenį. Mat, jis jaučiasi ne vienas busias kaltas, jei klaidą padarys.

Rusijos piliečio baimės re- zultatas yra stagnacija, nuola-

tinis darbo trukdymas ir del- simas. Ir J. Valstijose užsaky- tos padirbti rusams mašinos yra išstovėjusios mėnesius lai- ko nepriimtos ir neatmestos vien tik dėl to, kad sovietų in- spektoriai bijojo pasiimti atsa- komybę. O juk jie buvo skirti tokiai atsakomybei.

Stalinas nužudė amerikietį komunistę

Eilę metų Amerikos komu- nistų tarpe žymią vietą užėmė Juliet Stuart Poyntz — žurna- listė, kalbėtoja, lektorė. Jos straipsniai dažnai pasirodydavo ir vadinamoj Lberalinėj Ame- rikos spaudoje.

Prieš keletą metų Juliet Poyntz nežinia kur dingo. Pa- kartotinai keliamas klausimas, kas atsitiko su Poyntz, komu- nistai nutylėdavo.

Dabar, polemizuodamas su kita komuniste, Elizabeth Gu- ley Flynn, Ben Gitlow, buvęs pirm Brovderio Amerikos komunistų partijos sekretorius, klausia: "Kodėl jūs nepakėlė- savo balso, kai Stalino G. P. U. nužudė Juliet Stuart Poyntz?"

Tai toks likimas ištiko Ame- rikos komunistę. O Amerikos spaudoje ir dabar dar retkar- čiais klausinama: kur dingo Ju- liet Poyntz?

200 milijonų dolerių nuostolių dėl nedarbo

Daugiau nei prieš metus lai- ko prez. Rooseveltas vienoje savo kalboje pasakė, kad šalis turi nuostolio, kai dirbtuvėje prie varstoto nedirba kuris dar- bininkas. Kad šalis turi nuosto- lių kiekvieną dieną, kai tas at- kitas biznio ofisas yra uždarys- tas. Mat, šiandien visos mūsų reikmenos turi būti padirbtos, ir šalies gerovė priklauso nuo to, kiek jos gyventojai įveda pastangų gyvenimo reikme- noms gaminti.

1929 metais prasidėjo, su biržos krachu, depresija. Šimet sukanka jai dešimt metų. Per visą dešimtį metų milijonai žmonių neturėjo darbo.

The National Resources Com- mittee apskaičiuoja, kad per dešimtį metų dėl nedarbo, dėl to, kad milijonai žmonių nedir- bo, nors ir galėjo ir norėjo dirbti, J. Valstijos turėjo 200 milijonų dolerių nuostolių.

O, ir šimet, ir šiomis dienomis yra milijonai bedarbių, ku- rių galėtų gaminti šaliai gery- bes. Teisybė, karo žinios pastu- mē į šalį bedarbių klausimus, bet jie pasilieka taip aktualūs, kaip buvę.

C. I. O. nepaskelbė savo finansų stovio

Neseniai Industrinių Unijų Kongresas (C. I. O.) turėjo San Francisco mieste konvenciją. John Lewis, kongreso pirmi- ninkas, paruošė 20,000 žodžių pranešimą. Pranešimas, tenka pasakyti, ne trumpas.

Bet tik aplamais žodžiais jis pasakė, kad C. I. O. turi 4,000- 000 narių, kad į dešimtį metų turės dešimtį milijonų.

Detalių, kiek kuri unija turi užsimokėjusių duokles narių, nepadauota. Nepaskelbti nė da- viniai, apie C. I. O. finansus. C. I. O. vadų aiškinimu, finan- sų stovis paslėptas todėl, kad samdytojai kelia bylas įvai- rioms organizacijoms, ieškoda- mi atlyginimo už neva padary- tus jiems nuostolius.

Stebėtojai betgi reiškia nuō- monę, kad C. I. O. pergyvena krizę ir nariais ir finansais. Faktiniai kai kurie budrys C. I. O. veiklos stebėtojai kalba, kad Industrinių Unijų kongresas toli gražu neturi 4,000,000 užsi- mokėjusių duokles narių.

Reikalauja 35 valan- dų ir \$35 darbo savaitės

Daugelis iš mūsų žiurime i valdžios, ypač i federalios val- džios darbininkus, kaip i darbo aristokratus.

Žinia, kai kurių valdžios sam- diniai gauna stambias algas. Bet neseniai kalbėdamas fede- ralios valdžios samdinių vaka- rienėje Wm. Green, A. D. F. prezidentas, išreiškė kaipo "idealą" pageidavimą, kad val- džia mokėtų federaliams sam- diniams ne mažiau, kaip \$35 savaitėje už 35 valandų darbo savaitę.

Iš standartinę, kuriuos Green ukehtavo šioje kalboje, atro- do, kad daugelis federalių sam- dinių negauna \$35 per savaitę, negauna nė \$30 savaitei.

Lokomotyvų imonė padarė kontraktą su darbininkais

Jau 130 metų praėjo, kai įsi- kurė Baldwin Locomotive kom- panija. Šiomis dienomis Bald- win Locomotive Works pasira- šė pirmą kontraktą su darbi- ninkų unija, C. I. O. dalimi.

Peoples Bendrovės Krautuvė 24 M-nės Rudeninės Išskilmės

Laimingai Pergvyeno Visokių Laikus

Gal but pirmą ir seniausią bei didžiausią lietuvių korpora- cija Amerikoje, vedanti namų reikmenų prekybą, Peoples Fur- niture Company, šiomis dienomis pažymi 24tą rudenį savo sekmingo tarnavimo visuome- nei. Bėgyje šios įstaigos gyva- vimo, beveik vieną ketvirtą da- lį šimtmečio, daug dalykų pa- sikeitė, buvo gerų ir sunkių laikų, bet Peoples Bendrovės vedėjų gabumo dėka, viskas bu- vo laimingai peryventa, ir Peoples Baldų Bendrovė turėjo garbės neapskaičiuojamai daug patarnauti visuomenei; tai su- parupinimu geresnių reikmenų prieinamėmis sąlygomis, tai parama lietuviškų tautiškų rei- kalų, kaip medžiagine, taip ir morale.

Atžymėjimui šių svarbių su- kaktuvių, Peoples Krautuvė yra specialiai prirengta patiekti tin- kamiausis namų reikmenis mažiausiomis kainomis, leng- viausiais išmokėjimais. Prie to, čia atsilankę pirkėjai su pir- kimu įvairių dalykų, aplaikius brangias dovanas, kurios yra labai aukštos vertės. Peoples Krautuvės skelbimas telpa šia- me dienraštyje, kad skaityto- jai galėtų lengvai palyginti čia siulomų prekių vertybę ir, be abejo, jomis pasinaudoti. Peoples Krautuvė, 4179-83 Archer Avenue, veda ir dirba, kaip parduotėjai, M. T. Kezes, J. A. Krukas, S. Krukas, K. Lesni- kas, ir kiti.

Gero pasisekimo! Z.

Iš Lietuvos Priima cukr. runkelius

MARIJAMPOLĖ. — Nuo rug- sėjo 15 d. cukraus fabrike pra- dėta priiminėti iš augintojų cukriniai runkeliai. Nors cukr. fabrikas suinteresuotas šimet galimai apksčiau pradėti kam- paniją, nedaug augintojų veža cukrinius runkelius fabrikui.

Šimet fabrikas augintojams iš karto išmokės 90% už pri- statytus cukraus runkelius, o likusius 10% tik vėliau, kai jau visi runkeliai bus fabrikui įvežti ir išmokėtinus už c. run- kelius sumos apskaičiuotos.

PEOPLES

KRAUTUVĖJ
24-tas METINIS RUDENINIS

DIDIS IŠPARDAVIMAS

Kainos Negirdėtai Sumažintos
DOVANOS DUODAMOS DYKAI

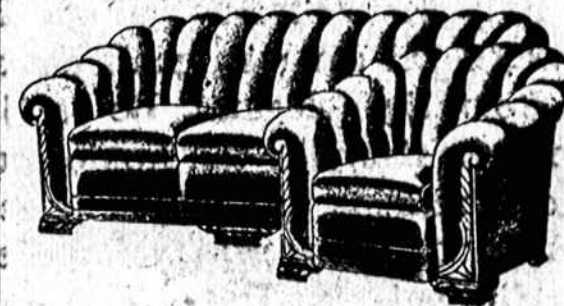
Papuoškite
Savo Valgy-
klą Su Šiuo
Setu

7-ių dalių labai gražiai padarytas riešuto kombinacijos me- džio už specialiai sumažintas kainas.

7-ių dalių setas—6 kėdės ir stalas reguliariės vertės \$80.00 parsiuduoda už **\$44.50**

\$7.50 vertės Table Pad pridodamas dykai

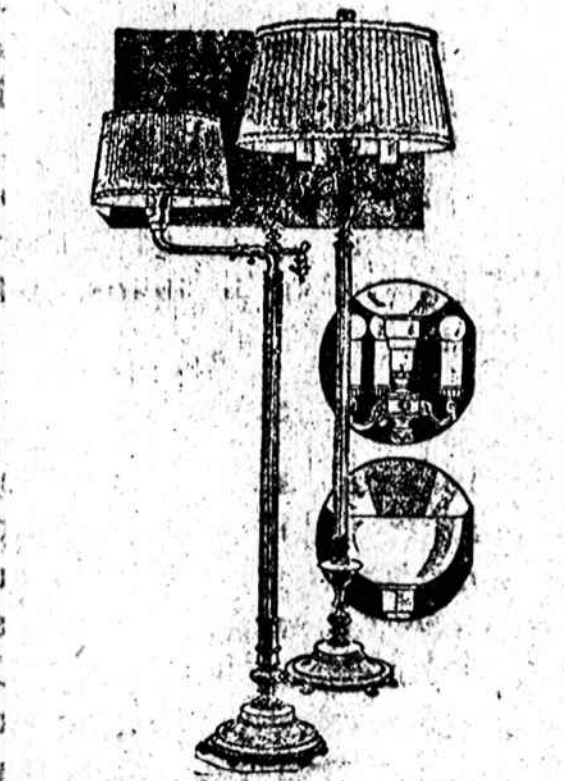
Bufetas pritaikintas tik **\$24.00**

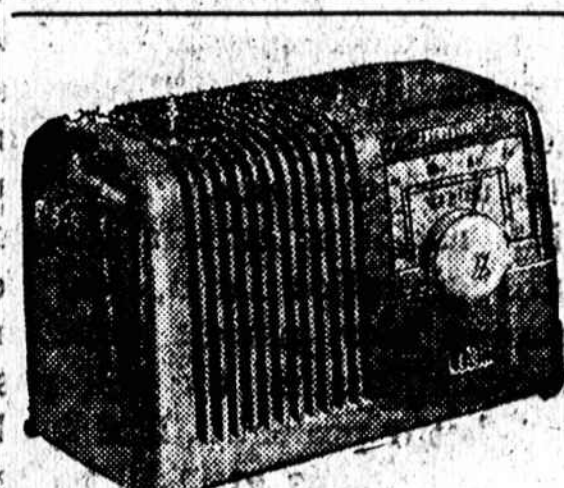
1939 m. rudeninės mados
Kidney Style parlor setas,
reguliariai vertas \$129, iš-
pardavimo kaina

tik **\$79.50**

LEMPA DYKAI

Puikiausis pasirinkimas au-
kštos rūšies Grade Lamps
\$8.50 Junior Lamps po **\$4.95**
\$7.50 Bridge Lamps **\$4.45**

1940 Zenith Midget Radio su
Wave Magnet, Be Aerial ir
Ground. Niekad pigiau šia
stebėtina žema kaina.
tik **\$12.95**

Pilnas pasirinkimas Philco, RCA Victor, Zenith, Emerson
Radios 1940 metų mados už mažiausias kainas
KALDROS — BLANKETAI — MATRACAI
SIULOMA SPECIALIAI MAŽOM KAINOM

\$3.00 pilnos mieros vatinės kaldros po **\$1.69**
\$5.00 vert. pilnos mier. vilnon išpildytos kaldros **\$2.95**
\$7.50 vatiniai matracai po **\$3.95**
\$15.00 springsiniai matracai po **\$7.75**
\$3.75 70x80 dubeltvati blanketai po **\$1.95**
\$5.50 9x12 gražios kiljonkės po **\$2.98**

LENGVUS ISMOKEJIMAI

Didelė nuolaida už senus baldus mainant ant naujų

PEOPLES
FURNITURE

4179-83 Archer Ave., kampas Richmond Gatvės
VEDĖJAI-PARDAVĖJAI — M. T. KEZES, J. A. KRUKAS,
S. J. KRUKAS

Paklausykite PEOPLES RADIO PROGRAMO šandien 7-tą
Valandą Vakaro iš Stoties WGES.

EGG \$8.00
NUT \$8.00
BIG LUMP \$8.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKTI DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Ofiso telefonas YARDS 0706
Rez. tel. LAFAYETTE 4557
P. KLUTKA, vedėjas

COLUMBIA
ROOFING CO.,
NOT INC.

Zvyrinis dengimas ir ant gontų
parengtas dengimas Smala ir Pi-
kiu Dengimo Dyleriai, Felt Cut-
ters ir Blėkų specialistai.
3319 S. Morgan St.
CHICAGO, ILL.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ
ISPARDAVIMA, KOKI CHI-
CAGO ILGAI MINES.

Užtikrinamė, kad Sutaupysite
Simtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų.
Yra visų išdirbusių naujute-
lių karų tokiomis kainomis,
kokių negalime niekur kitur
rasti.

Dabar kaip tik laikas pirk-
ti. Nelaukite. Musų įstaiga
yra didžiausia finansinė ben-
drovė Chicagoje, kuri karus
pardavinėja „publikai“.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą,
kuris tarnaus daug metų už
tokią kainą, kokią išgalite
mokėti. Mes duosime gerą
kainą už jūsų senąjį, o liku-
są dalį

**GALITE ISSIMOKETI PER
DVEJUS METUS.**

Musų parodos kambarys
yra atdaras kasdien iki 10
val. vakaro ir visą dieną sek-
madienį.

Nesvarbu kur gyvenate, ne-
praleiskite šios progos. Mus
aplankykite pirmą ir sutau-
pykite pinigų!

**COOK COUNTY
AUTO FINANCE
COMPANY**
1340 West 63rd Street
prie Loomis.

ATYDA SKILVIŲ LIGONIAI!

Išgydome per du per keturius mė-
nesius skilvio, duodenalį ulserį,
rugių, gasų, tulžies ligas. Nė ba-
king sodos "Mucin" nė indėkšinių
vartojame.

DR. WALSH

ULSERIO SPECIALISTAS
1602 W. Garfield Blvd.
Tel. PROSPECT 7474

ATDARA: 10 v. ryto iki 9 v. vak.

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir
visokius rakandus bei storus.
Vežam i farmas ir kitus miestus.
Žema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glis i visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

FOTOGRAFIAS

CONRAD
FOTOGRAFIAS

Studija įrengta pir-
nos rūšies su mo-
derniškomis užlai-
jomis ir Hollywood
viešomis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

LIETUVOS NEPRI- KLAUSOMYBES

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklinis

GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas et...
LIETUVOS AERO KILN...
NAUDAI

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE

Insurance and Loans

Statau visokios rūšies naujus namus
ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau vi-
soki taisyimo darbą be jokio cash imokė-
jimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų
(išgaunų geriausią atlyginimą iš Fire In-
surance kompanijų dėl taisyimo apdegu-
sų namų). Darau paskolas, ant naujų ir
senų namų ant lengvų mėnesinių išmo-
kėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreip-
kitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

DANTIMS PLEITOS

Pataisoma TA PACIA
DIENA UŽ

**UŽTIKRINTOS
PLEITOS** Pinigai
grąžinami
jei nepatenkinti

PRASYK PARODYTI PERMATOMŲJŲ PLEITŲ
Visas pleitas daro LAISNIUOTAS DENTISTAS iš impresijų mūsų
pačių laboratorijoje—įsteigta 18 metų.

HEJNA BROS.

Lawndale Dental Laboratories

3945 W. 26th St. 1724 So. Ashland Ave.
Tel. Lawndale 2908-9 Tel. Monroe 9251

Atdara, iki 9 v. d. n.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

LIETUVIŠKŲ RADIO
PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO
1480 KC.
IS STOTIES

W.H.I.P.

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street, Telefonas Canal 0117

VALDYBA
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstas
P. GALSIS, vice-prezidentas ALGIRDAS RULIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius P. MILAŠEVICIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. Jos Daktaras, K. GUGIS, Dr. Jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

JUBILIEJINIO KONTESTO DARBO EIGA

Pirmas skaičius parodo kontestanto kvotą iki Kalėdų, o antras — kiek jau turi įrašę.

Kuris pirmas kontestantas baigs savo kvotą iki Kalėdų, tas gaus pirmą dovaną \$15; antras \$10; trečias \$5.

	Kvota	Įrašė
Adomas Markunas, Chicago	20	41
Juozas Zukas, Chicago	38	
Benedict Vaitekunas, Chicago	22	37
Juozas Ascella, Chicago	14	31
John Petkus, Aurora, Ill.	10	27
Stanley J. Petrauskas, Rockford, Ill.	8	26
V. B. Ambrose, Chicago	19	21
K. Yokubka, Cicero, Ill.	12	20
S. Yurchis, Chicago	13	16
Petrus Galskis, Chicago	14	15
Frank Bulaw, Chicago	15	8
Joseph Laurinas, Aurora, Ill.	10	8
Petrus Lapienis, Chicago	9	8
Jonas Thomas, Chicago	14	6
Marijona Ascella, Cicero	13	6
Dzukas, Chicago	20	5
Ramusis Mikšys, Chicago	15	4
Mike Senko, Chicago	13	4
E. Norgailienė, Chicago	15	3
Valeria S. Zelnis, De Kalb, Ill.	10	3
Miss Josephine Miller, Evanston, Ill.	10	2
Frank Klika, Chicago	10	2
Thomas Salkauskas, Chicago	15	2
S. Mockus, Racine, Wis.	10	1
Antanas Totilas, Kenosha, Wis.	10	1
Chester Prakuratas, Gary, Ind.	10	1
J. Clinikas, Cicero	10	1
Juozas Albuskas, Chicago Heights, Ill.	10	1
John J. Lidičius, Indiana Harbor, Ind.	10	
Bruno Arlauskas, Chicago	10	
Joseph Augaitis, Cicero	15	
Constantin Čepulevičius, Chicago	10	
Anton Marshall, Maywood, Ill.	10	
Pavieniai nariai įrašė		103

PASTABA: Kontestas baigsis balandžio 30 d. 1940 metais. Visi nauji nariai įsirašę šio kontesto buvyje gaus tiketus nemokamai į gegužinę. Taipgi tiketus gaus nemokamai visi tie draugijos nariai, kurie įrašys nors vieną naują narį.

Konkurso pabaigtuvių gegužinėje visi nauji nariai ir tie, kurie įrašys nors vieną narį į draugiją, gaus tiketą nemokamai užkandžiams ir gerimams.

Nariai priimami draugijon — vyrai ir moterys — nuo 15 iki 48 metų.

Įsirašyti galima per mūsų kontestantus, per draugijos narius, arba reikia atvykti asmeniškai į draugijos ofisą.

Draugijos ofisas atidaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, o ketvirtadieniais iki 9 valandos.

KONTESTANTŲ VEIKLA

Pereitą savaitę iš kontestantų daugiausia narių gavo Juozas Ascella ir K. Yokubka, butent, po tris narius. Stanley J. Petrauskas iš Rockfordo gavo du narius ir dar reikia gauti 8 narius, kad galėtų laimėti Kalėdų dovaną. Jeigu Chicago kontestantai ir toliau taip mažai darbuosis, kaip pereitą savaitę, tai rockfordiečių draugui Petrauskui be opozicijos teks laimėti pirmą Kalėdų dovaną.

Apie kontestantus kalbant, tai reikia pripažinti, kad kada

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJŲ KONFERENCIJA

Kitą sekmadienį, vadinasi, jų atvykę delegatai atsivės įvairių metų 5 d. įvyks Lietuvių kultūros draugijų (vadinamųjų Chicago Lietuvių Draugijos) konferencija prasidės 1 val. popiet, ir bus laikoma Neffo svetainėje, 2435 S. Leavitt St.

Tos konferencijos yra laikomos tik kartą per metus. Suvažiavę iš kolonijų delegatai turi progos pasidalyti savo nuomomis, pranešti apie savo skyrių veiklą, pareikšti pageidavimus dėl ateities veikimo bei nusistatyti gaires kultūros darbui.

Šiai, pavyzdžiui, pereitų metų konferencija nutarė surengti bazarą, kurio pelnas buvo skiriamas kultūros reikalų fondui (fondui moksleiviams šelpti ir t.t.). Tas darbas liko įvykdytas. Vadinasi, bazaras liko surengtas ir fondai atliko apie pustrčio jėmto dolerį.

Šioje konferencijoje irgi bandykie išdirbti naudingus planus. Tačiau vien tik planais nepasitenkime, bet stenkimės juos praveisti ir gyvenime. Kaip ten bebūtų, o mes turime daugiau rodyti veikimo.

Kaip tas veikimas galima išvystyti, tai daug ką galės patarėti kolonijų delegatai. Be to, jie galės nustatyti ir tai, kokios rūšies veikimas yra labiau pageidaujamas (koncertai, vakarai su vaidinimais, paskaitos einamais klausimais, etc.).

Taigi, juo daugiau iš kolonij.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS ATEITIS

Kadangi lapkričio penktą dieną įvyks Chicago Lietuvių Draugijos skyrių, kurie yra žinomi kaip Kultūros Draugijos, konferencija, tai aš šiame straipsnyje noriu pakelti keletą klausimų.

Draugijos nariai.

Aš manau, kad skaitytojai laikraščius žino, kad Chicago Lietuvių Draugija yra didžiausia visoje Amerikoje kaip pašalinė lokalinė draugija. Už Chicago Lietuvių Draugiją yra didesni tik trys Susivienijimai, kurie turi kuopas po visas lietuvių kolonijas. Nors minėti Susivienijimai turi savo kuopas po visą Ameriką, bet mūsų, tai yra Chicago Lietuvių Draugija, sparčiai suoliais veikia Susivienijimams ir, jeigu valdyba nesinaus ir padarys gerus tam tikrus planus ateitį, o draugijos nariai parems ir pasidarys draugijos labui, tai per trumpą laiką nariais mažesni Susivienijimai ne tik gali pasivyti, bet ir pralenkti. Kad šį tikslą būtų galima atsiekti, tai reikia turėti daugiau pasiryžimo ir noro dirbti draugijos labui.

Jau yra numatoma, kad pasibaigus Jubiliejiniam kontestui Chicago Lietuvių Draugija turės tarp 6,000 ir 7,000 narių. Turint tokią gausią organizaciją nariais, reikia turėti planus kaip narius palaikyti šioje organizacijoje, ypačiai čia gimusius.

Ateiviai — seniai.

Chicago Lietuvių Draugija šiuo laiku turi apie du trečdalius senesnių, tai yra atvažiuosiu iš Lietuvos prieš karą, kurių amžius yra per 44 metų. Šiais nariais valdybai nereikia per daug rūpintis, nes jiems iškritus iš šios draugijos nėra kitos, kurią galėtų įsirašyti ir gauti tiek pašalpos ir pomirtinės už mokamas mėnesines mokes. Po 44 metų amžiaus nauji nariai tiek reikalingi mūsų draugijai, kiek su jais galima gauti jaunųjų. Jeigu asmuo įsirašo į Chicago Lietuvių Draugiją prieš karą atvažiuosiu, kartu su juo negalima įrašyti su nauja ar dukters, tai tokis narys draugijai neina į sveiką.

Namas.

Jeigu mano pareikšta mintis realizuotųsi, tai tada reiktų pradėti svarstyti ir apie savo namo įsigijimą, nes turint keletą sporto šakų tokia didelė organizacija būtina reikėtų turėti savo nuosavą namą. Šis klausimas yra vėlesnis ir priklauso nuo pasisekimo pirmesnių užmąny.

Kadangi ateinantį sekmadienį suvažiavę iš skyrių delegatai, tai bus progos šiuos klausimus aptarti ir gal kaip ką išspręsti.

— A. A.

IS ROCKFORDO LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJOS VEIKLOS

Kulturiečiai ir vasaros metu smagiai ir naudingai laiką leido.

Štai atėjo nelaukiamas ir malonus laikas. Taigi, kaip matote, mūsų kulturiečiai progresuoja įvairiose srityse.

KENOSHA LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJOS SUŠKINKIMAS

Kenosha Lietuvių Kultūros Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 1 d. 7 val. vakaro J. Poteliuno namuose. Visi nariai malonėkite susirinkti.

J. V. Pabar, sekr.

DOVANOS NARIAMS

Draugijos darbuotojams Kalėdų dovaną už gavi-
mą daugiausia narių iki Kalėdų

Pirma dovana	\$25.00
Antra	15.00
Trečia	10.00
Ketvirta	5.00
Penkta	3.00
Šešta	2.00

P.S. Kad galėtų pirmą dovaną gauti, tai Chicago Lietuvių Draugijos narys turi prirašyti nemažiau kaip 5 naujus narius iki Kalėdų, o kad gautų antrą dovaną, tai narys turi prirašyti nemažiau kaip 3 naujus narius iki Kalėdų.

Pasiryžę laimėti.

Štai trys nariai, kurie pasiryžę virš minėtas dovanas laimėti:

John Petrošius įrašė Petra Olson.

Marijona Balsevich įrašė Antaną Varnagirį.

Anna Karjevich įrašė Eva Kassen.

ŠTAI JUMS PROGA

“Naujoji Gadyne”—Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis “Naujoji Gadyne”. Dabar nutarta leisti du kartus į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vąjį ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

“NAUJOSIOS GADYNES” reguliari kaina 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiem skaitytojams toji kaina ant pusės nukertama—už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį—pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITĖS tuo mūsų pasiūlymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti “Naująją Gadyne” už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiūlymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalingą tatau daryti.

RAŠYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį—jūs gausit populų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Ir Amerikiečiai: Skaito arba Užrašo Saviesiems Lietuvai

“KULTURĄ”

Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir Literatūros žurnalas

Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. Antanas Purėnas. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.

1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio gausių kurinių rinktinė knyga.

Žmogaus Gimimas

“KULTUROS” kaina: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol. Lietuvoje kaina metams 16 litų, psm. 8 litai.

Adresas: “KULTUROS” žurnalas, Šiauliai, Tilžės g-vė Nr. 153. LITHUANIA.

LUSTER-FOAM GIVES TEETH THE MOST MARVELOUS LUSTER AND SPARKLE.

Reaches decay-ridden “Blind Spots” that ordinary pastes, powders, even water... may not enter.

It's here! The most delightfully different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the NEW Formula Luster-Foam Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing “bubble bath” that makes your mouth tingle with life. So fine it surges into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have reached. Cleans and polishes areas where some experts say up to 98% of decay starts.

Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 40¢ tube containing more than 1 1/2 pounds of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with Luster-foam

— SAVAITRAŠTIS —

“Argentinos Lietuvių Balsas”

U. S. A. metams kainuoja Pusantero Dolerio

Galima išsirašyti per “Naująją” arba tiesioginiai, adresuojant:

“A. L. Balsas”
Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

HALSTED STREET BANKAS NETRUKUS MOKĖS 5% DIVIDENDĄ

Stegerio Banke Depozitoriai Prarado \$46,961

Valstijos auditoriaus ofisas ir užsidariusių bankų likvidatorius C. C. Albers vakar paskelbė naują pluoštą raportų apie užsidariusių bankų stovį.

Iš jų pasirodo, kad Halsted Street State Bankas, kuris veikė Englewood apylinkėse, netrukus išmokės depozitoriams 5%, o gal ir didesnę dividendą. Tai bus paskutinis.

Praeitįjį bankas grąžino depozitoriams 55 centus ant dolerio. Naujas dividendas pakels tą sumą iki 60 centų ar daugiau. Kiti pinigai bus žu-ve.

First State Bank of Steger, kur pinigus laikė nemažas skaičius Stegerio lietuvių, likvidaciją jau užbaigė. Depozitoriai atgavo 43.2 centus ant dolerio. Tas reiškia, kad žuvo daugiau negu pusė jo pinigų, viso, \$46,961.

Dividendus Mokės

Raportai toliau sako, kad žemiau paduoti bankai dividendus dar mokės, bet depozitoriai turės palaukti kurį laiką. Pinigų šiuo laiku neturi. Tie bankai yra:

Forest Park Trust and Savings Bank.
Fullerton State Bank.
Garfield State Bank.
Glencoe State Bank.
Homewood State Bank ir
Immel State Bank.
Humboldt State Bank ne-
trukus išmokės depozito-
riams apie 5%.

Hubbard Woods Trust and Savings Bank, kaip ir Stegerio įstaiga, likvidaciją jau užbaigė, bet su palyginamai mažais nuostoliais depozitoriams. Jie atgavo 84.8% uždarytų pinigų. Žuvo 15.2%, viso \$26,989.

Suvažinėjo, Sunkiai Sužeidė Lietuvį, J. Marozą

— Automobilių Nelaimės
Chicagoj —

„Pabėgėlis“ (hit-and-run“) automobilis vakar anksti rytą sunkiai sužeidė marquetteparkietį Juozą Marozą, gyvenantį adresu 3426 West 61st Place. Nelaimė įvyko prie 63-čios ir Spaulding gatvių, kur Marozas buvo ką tik išlipęs iš gatvekario.

Nelaimės kaltininkas nesustojo, bet praeiviai pasirupino sužeistąjį nugalbenti šv. Kryžiaus ligoninėn, kur jam buvo suteikta pirmoji pagalba. Marozas yra 62 metų amžiaus.

Pabėgėliai automobiliai vakar ne vien sužeidė J. Marozą. Jie taipgi užmušė du žmones ir sunkiai sužeidė mažą berniuką.

Užmuštieji buvo 55 metų Albert C. Wagner, nuo 6024 N. Rockwell street, ir Ernest Brushaber, nuo 4407 Leland ave. Wagner žuvo prie Peterson Road ir Rockwell street, o Brushaber — prie Harlem ir Lawrence avenue. Ten tas pats automobilis taipgi sužeidė 10 metų John Copello Jr., nuo 4101 W. Lake street. Policija padarė areštą ir įkalino 28 metų John McNamara, 5456 N. Nagel avenue, bet jis sako nieko bendro su nelaimę neturėjęs.

59 metų chigagietė, Margaret Fitzsimmons, 7921 Crandon avenue buvo užmušta, kai automobilis, kurį vairavo jos vyras Christopher, įvažiavo į stulpą prie 87th ir Stewart avenue.

Žuvo Du Grybautojai

Du grybautojai buvo užmušti, ir du sunkiai sužeisti, trijų automobilių nelaimėj prie Argo. Ji įvyko užvakar vakarė. Prie 71-mos ir Harlem ave., susikūlė du automobiliai, o paskui į juos įvažiavo ir trečias. Užmuštieji buvo Rocco Bobbora ir jo brolis Michael, nuo 2640 Huron street. Sunkias žaizdas panešė Tony ir Joseph, kiti du užmuštųjų broliai. Taipgi buvo sužeisti John Palka, 25 metų jaunuolis nuo 5421 S. Sawyer avenue ir Leroy Daley iš Lyons, kurie vairavo kitus du automobilius.

Automobiliai užmušė dar ir sekamus du chigagiečius: John Untereiner, 1644 Meyer Court, ir Edward Foster, 48, 5314 La Salle street.

Skiria 29,000-ius Bedarbių W.P.A. Darbams

Mažina Selpiamųjų Skaičių

Mėras Kelly ir selpimo administratorius Chicagoj, L. M. Lyons, sudarė planą, pagal kurį 29,000 bedarbiai, kurie dabar gauna pašalpą, bus priskirti prie W. P. A. pašalpos darbams.

Plano tikslas yra palengvinti pašalpos administracijos našlą, kad per žiemos mėnesius ji turėtų daugiau pinigų likučių pašalpa gaunantiems bedarbiams.

Prie pašalpos darbų priskirtiems bedarbiams dalį algos mokės selpimo administracija, o dalį W. P. A. Su to manevro pagalba, selpimo administracija sutaupys \$404,935 kas mėnesį ir tuos pinigus pridės dabar gana mažų pašalpos čekių. Prie WPA priskirti bedarbiai gaus \$36 algos kas mėnesį.

Drąsus Apylėšimas 18-tos Apylinkės Gatvekaryj

Pavogė Maišą Čekių ir Pinigų.

Blue Island gatvekaryj, prie 16-tos, vakar įvyko drąsus apylėšimas.

Prie to kampo gatvekarin ili-
po šeši ginkluoti banditai, kon-
duktorių ir motormonų išvarė
gatvėn, ėmė kratyti keleivius,
ir atėmė maišą čekių ir pinigų
kurios Walter Sambarski vežė
First National Bankan.

W. Sambarski, 4945 S. Honore St., tarnauja už pašalinį Liquid Carbonic Company, kurios raštinė randasi adresu 3100 S. Kedzie avenue. Piktadariai, kaip atrodo, žinojo, kad jis bus ant gatvekario.

Pinigų maiše buvo \$48,000, daugiausia čekiais.

Gatvekaryj važiavo 25 keleiviai, bet neatsirado drąsuolių piktadariams pasipriešinti.

Pasišovė Berodydamas Šautuvą

Bedemonstruodamas šautuvą savo sunui, pasišovė cicerietis John Suta, nuo 4803 W. 19th street. Kulka sužeidė Suta dešinios rankos riešą.

Šeštadienį Atsidaro Autom. Paroda

Šį šeštadienį, lapkričio 4 d., Chicago's Tarptautiniam Amfi-
teatre (42nd ir Halsted street)
atsidarys 1940 metų automobi-
lių paroda.

Kas vakarą pavilione įvyks
ispudingos iškilmės, kuriose
lietuvių atstovaus p-lė Ona
Davidoniūtė iš Cicero, 1940
metų „Miss Lithuania“, kuri
laimėjo šių metų „Naujiųjų“
gražuolių konkursą.

Prasidėjo Annenbergo Byla

Skolingas Valdžiai Apie
\$6,000,000.

Vakar federaliam teisme, prieš teisėją J. H. Wilkerson, prasidėjo federalės valdžios byla, iškelta milijonieriui Moe Annenbergui, už tariamą in-ome-
taksų nemokėjimą. Jisai esąs
skolingas valdžiai apie šešis mi-
lionus dolerių.

Per kurį laiką byla suksis apie įvairius techniškus ir prie liudininkų kamantinėjimo ir paties bylos svarstymo nebus prieita per kurį laiką.

Annenberg yra stambus laik-
raščių leidėjas ir kontroliuoja
milijoninę organizaciją, kuri tei-
kia žinias „bukiams“ apie ark-
lių lenktynes.

21-mos Čekoslovakijos Neprikl. Sukaktuvės

Pilsen auditoriojoj, 3151 W. 26th st., Chicago's čekai ir slovakai vakar šventė Čekoslovakijos 21-mas nepriklausomybės sukaktuves. Kalbėjo Vladimir Hurban, Čekoslovakijos ambasadorius Washing-
tone, prof. P. Douglas ir kiti. E. W. Jedlicka, J. Valstijose Čekoslovakija tebeskaitoma nepriklausoma, nes Washing-
tonas atsisakė to krašto už-
griebimą pripažinti.

Pinigai Buvo Labai Karšti

I W. T. Grant firmos krautu-
tuvė, ties 157 N. Chicago st.,
Jolietė, vakar anksti rytą įsi-
gavo keli plėšikai. Su acetyleno
dujų pagalba jie pradėjo seifi
piauti skylę. Po didelių pastan-
gų seifa atidarė, ir jame rado
apie \$3,000 smulkiais pinigais.
Bet piktadariai nepasinaudojo.
Deginant skylę seifo sienoj, nuo
dujų jo vidus tiek įkaito, kad
pinigai sutirpo į didelę metalo
masę.

Gaisras vakar sunaikino
metodistų bažnyčią Hegewisch
priemiestyje.

Apiplėšė Krautuve Bridgeporte

BRIDGEPORT. — Į gėrimų
krautuve, adresu 3450 S. Hal-
sted street, atėjo apysenis žmo-
gus. Mikčiojo ir žvalgėsi, lyg
nežinodamas ko atėjo. Staiga,
išsitraukė revolverį, pagrasino
šauti į jį jam bandys prie-
sintis, ir pasiėmė \$440 iš regis-
terio. Krautuvej tuo laiku bu-
vo kasierius, Miss Mildred
Ball.

Nedraus Vaistinėms, Etc., Gėrimus Pardavinėti

Mėras Kelly vakar paskelbė,
kad akyvaizdų bylų, užvestų
dėl įstatymo draudžiančio
vaistinėms maisto ir kito-
kioms krautuvioms pardavinėti
gėrimus, tas įstatymas nebus
vykinamas iki gegužės 1 d.
Bylose yra keliamos abejonės
apie įstatymo legaliskumą.

Dentistas Eugene Thayer,
7855 S. Halsted street, turi su-
mokėti \$5,000 pacienti Flo-
rence Hussey, nuo 1208 West
78th street. Vakari jį laimėjo
bylą, kurią iškėlė dentistui už
sužeidimą. Skunde ji tvirtino,
kad traukdamas dantį, Dr.
Thayer sulaužė jai žandikaulį.
Bylą svarstė teisėjo R. A. Meier
džiūrė, apskričio teisme.

Aukos Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondui

Petronėlė Jurgelionė, Forest
Hills, N. Y. \$5.00
Ona Kubilienė, So. Boston,
Mass. 2.00
Nellie Barvitz, Phoenix,
Ariz. 2.00
Vytautas Beliajus 2.00
P. Motiečius, Waterbury,
Conn. 1.00
R. Balzekas 1.00
George Lukas 1.00

\$14.00

Buvo paskelbta 229.50

Viso 243.50

Julia August,
Fondo Iždininkė.

Rytoj Ladoja Seną Cicerietį J. P. Rašinską

Pašarvotas Mažeikos
Koplyčioj

CICERO. — J. P. Rašinskas,
senas vietos gyventojas-foto-
grafas, kol buvo jaunas, buvo
garsus. Jau keli metai kaip iš-
ėjo iš biznio ir gyveno priva-
čiai. Šiomis dienomis apleido šį
pasaulį.

Laidotuvės trečiadienį, iš Ma-
žeikos koplyčios į šv. Kazimie-
ro kapines.

Velionis Rašinskas buvo link-
smo būdo žmogus, priklausė
prie Klėvainiečių Klubo, ir
taipgi prie savo tikrų žemaičių
Klubo. Tie klubai duos tin-
kamą patarnavimą savo drau-
gui. Tad, klubų draugai, daly-
vaukite laidotuvėse. Nuoširdžiai
visų prašau.

K. P. Deveikis.

Šįvakar Lietuvai Gelbėti Fondo Konferencija

Kalbės Konsulas P. Dauž-
vardis.

Šįvakar „Sandaros“ salėj
įvyks svarbi Lietuvai Gelbėti
Fondo vieša konferencija apie
teikimą pagalbos Lietuvai per
Raudonąjį Kryžių.

Konferencijoj dalyvaus Lie-
tuvos konsulas Chicagoj, p. P.
Daužvardis. Jis išaiškins sąly-
gas, kuriose dabar Lietuvą
gyvena, Vilniaus gyventojų
padėti ir nurodys kur ir ko-
kios pagalbos Lietuvai dau-
giausiai reikia.

Prašome, kad visi Draugijų
valdybų nariai arba jų įga-
liotiniai, veikėjai ir visi tau-
tos reikalais interesuojieji lie-
tuviai atsilankytų į Konferenciją
susirinkimą antradienį, spalio
31 d., 8 valandą vakare, San-
daros salėje, 814 W. 33rd St.

Lietuvai Gelbėti Fondo
Komisija.

Sveikinimai 70 Metu Amžiaus Jaunuoliui

Dr. A. Graičunui

Šiandien sukanka lygiai 70
metų nuo tos dienos, kaip Ku-
piškyje Dr. Andrius Graičunas
pirmą kartą pamatė dienos
šviesą. Per visus savo 70 me-
tus, jis tą šviesą skleidė viso-
je mūsų lietuvių veikloje. Tik-
ten, kur nesiranda lietuvių, ar-
ba kur nesiekia lietuviška spau-
da, žmonės nepažįsta to seno
ir nenulstančio darbuotojo —
Dr. Graičuno.

Lai jo gražus darbas tęsiasi
dar per daugelį metų ateity-
je.

„Happy Birthday“ ir dar
daug jų laimingai sulaukite,
Daktare. Kalmyka.

VAKAR CHICAGOJ

● Dienraštis „Tribune“ va-
kar paskelbė sensacingus kal-
tinimus, kad kumštynės, kurios
įvyko 1937 metais tarp Max
Schmelingo ir Harry Thomas,
ir 1938 m. tarp Tony Galento
ir Harry Thomas'o, buvo „su-
fiksintos“. Už gana dideles su-
mas pinigų Thomas sutiko „at-
sigulti“ ir atiduoti kumštynes
savo oponentams. Už Schme-
lingo kumštynes Thomas gavo
\$8,500, o už Galento — \$6,000.
Kaltinimus dienraštis paremia
paties Thomas'o pasirašytu
affidevitu, kuriame jis kalti-
na savo menedžerį, chigagietį
Nate Lewis, ir kitų dviejų kum-
štyninkų promoterį, Joe Jacobs,
kalbamų „sufiksinių“ sudary-
mu. Menedžeris Nate Lewis
kaltinimus nuneigė, pareiškda-
mas, kad įteigti „fiksai“ buvo
daromi, tai pats Thomas juos
darė be jo, Lewis'o, žinios. Kal-
tinimai yra gana skandalingi iš
to atžvilgio, kad kumštynės yra
labai populiarius sportas Ame-
rikoj, ir sutraukia tukstančius
žmonių, kurie kartais sumoka
iki milijono dolerių įžangos. Jei-
gu kaltinimai teisingi, tai kum-
štynių sportui jie bus didelė
dėmė ir sportas gali prarasti
visus pasekėjus.

● Trumpą laiką atgal nusi-
žudė chigagietės Mary Lou
Griffithienės, 23 W. Ontario
st., sesuo. Vakari ir Mrs. Grif-
fith paėmė didelę dozą nuodų,
išbėgo į gatvę, ir sukrito be
sąmonės ant šaligatvio.

● Prie Madison ir Califor-
nia gatvių, nežinomi piktada-
riai pašovė 25 metų chigagietį,
Paul Parrillo, nuo 3912 Lexing-
ton avenue. Jis ėjo ramiai ša-
ligatvį ir niekieno nebuvo už-
kliudytas. Staiga, kas tai šovė
ir Parrillo krito pašautas.

● Užbaigę visus prelimina-
rius darbus, Kankakee apskri-
čio prokuroras Samuel H. Scha-
piro ir keli valstijos atstovai
vakari pradėjo nuodugnį Man-
teno ligoninės tyrinėjimą. Jie
bandys surasti priežastis ir kal-
tininkus šiltinės epidemijos,
kuri užmušė 52 ligoninės ir ka-
lėjimo įnamius ir tarnauto-
jus.

● Trečiadienį Stevens vieš-
butyje atsidaro įdomi naujoviš-
kų namų įrengimų paroda.

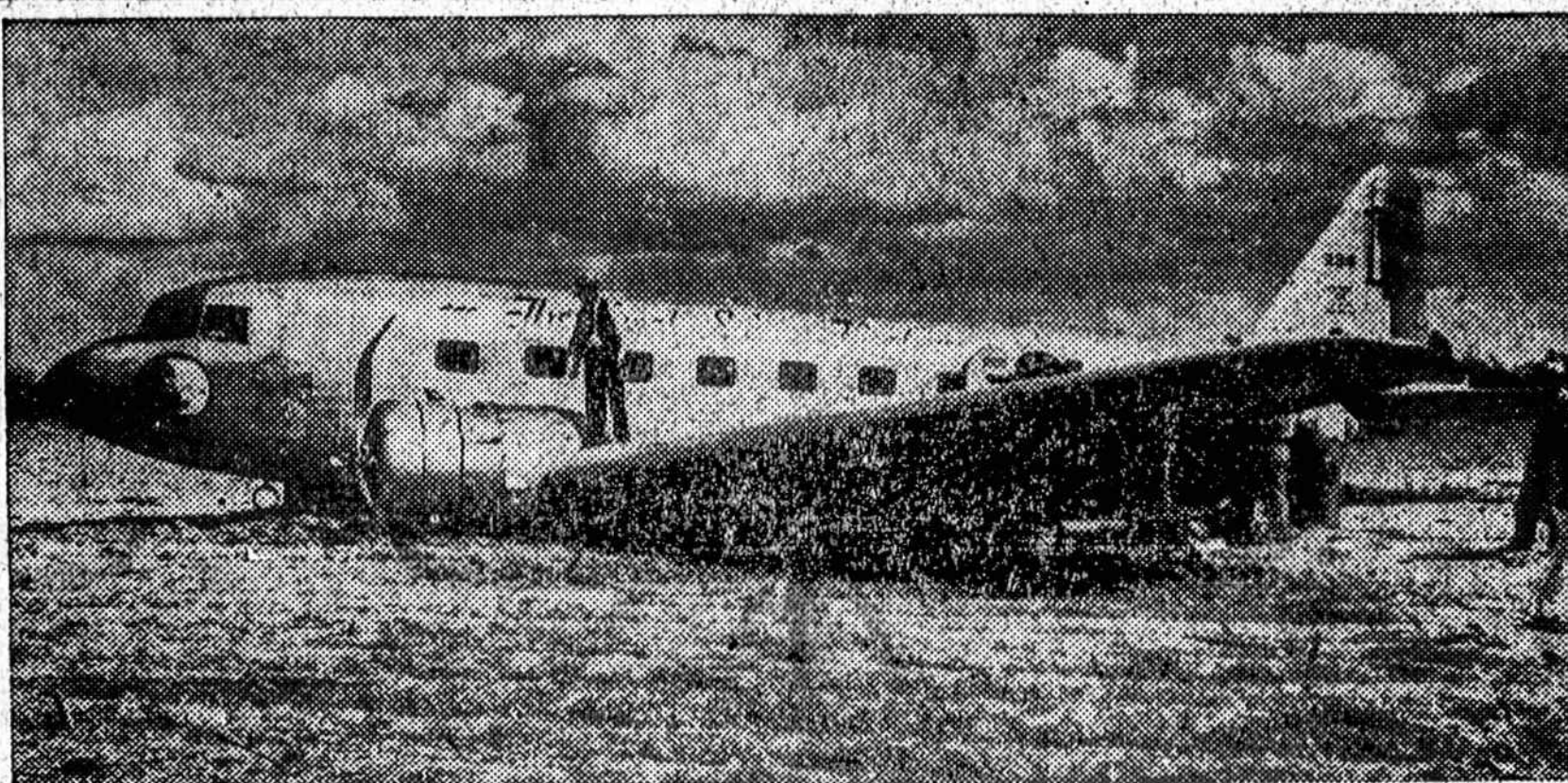
● Otis F. Glenn, buvęs Illi-
nois valstijos senatorius kon-
grese, vakari paskelbė, kad vėl
kandidatuos tai vietai republi-
konų sąrašė.

● Prie visų stambesnių vieš-
kelių kryžkelių Chicago's apy-
linkėse nuo vakari dienos budi
valstijos policijos patrolei. Jie
areštuoja visus vairuotojus, ku-
rie važinėja automobiliais, ne-
turėdami „draiverių laisnių“. Prie
Blue Islando jie areštavo 35
žmones.

● Prie 18-tos gatvės kryž-
kelės North Chicagoj, North
Shore traukinys sudaugė auto-
mobilį, kuriame važiavo Max-
ine Lake, 21, 709 17th st., ir
Norman Lynch, 28, 705 18th
street. Abu buvo sunkiai su-
žeisti.

● Town of Lake policijos
nuovada ieško penkių vyrų, ku-
rie prie 53-čios ir Honore st.,
išmetė iš automobilio merginą,
kai toji pasipriešino jų glamo-
nėjimams. Išmestoji yra 27 me-
tų Lillian Krusinski, nuo 5746
Wood street.

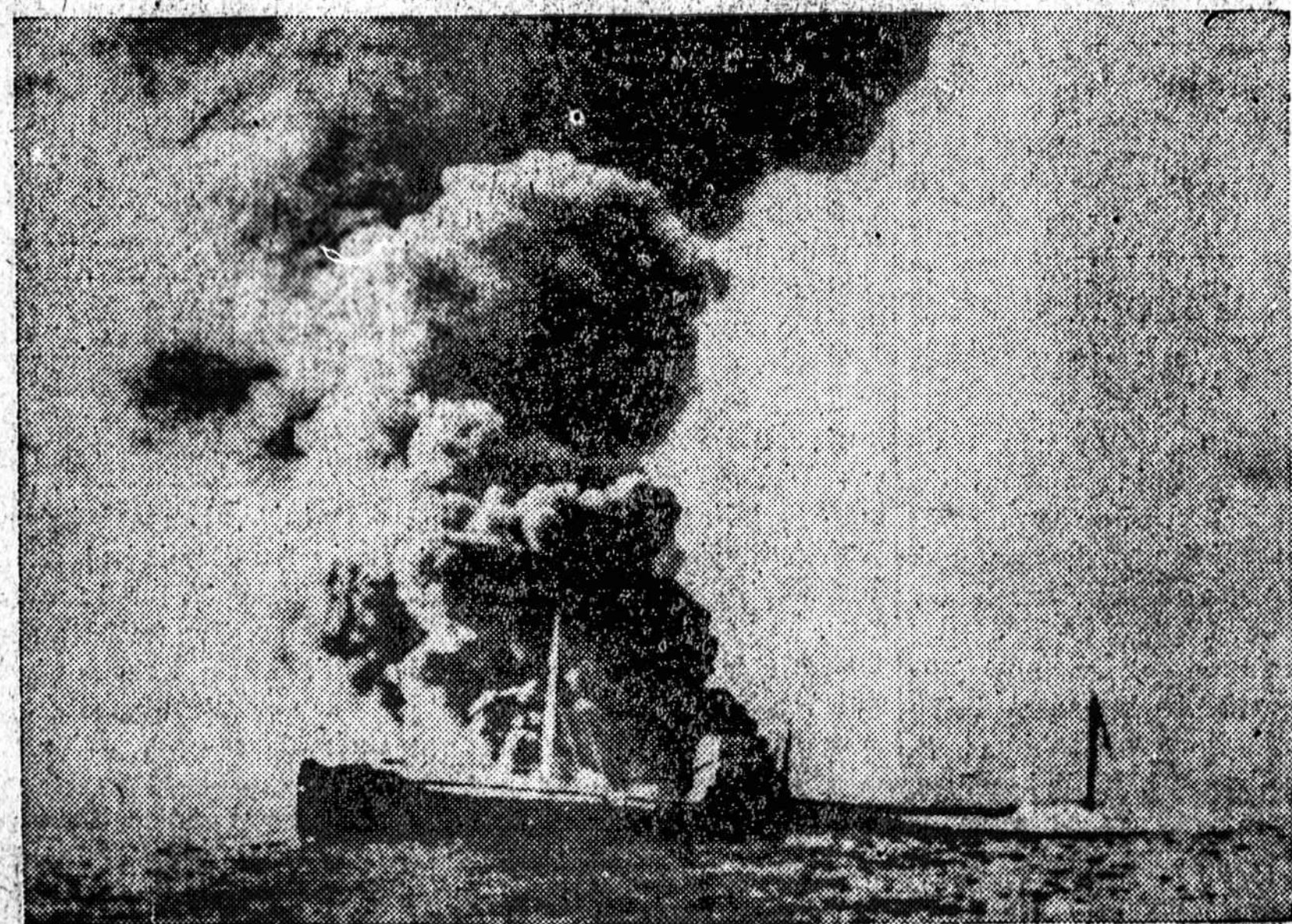
● Elektros stotij, prie 103-
čios ir Lake Calumet staiga mi-
rė 60 metų darbininkas, John
Theisen, 2038 Cermak Road.
Mirties priežastis buvo arba
elektros srovė arba širdies li-
ga.

MEMPHIS, TENN. — Kada lėktuvas užsidedė, tai lakunas laimingai nusi-
leido lauke ant „lėktuvo plivo“. Niekas iš pasakiečių nenukentėjo.

CHICAGO. — Dr. Homer Herman Maerz (su pypkle), fašistų „Silver Shirts“
vadas, ir Joseph Schimpf bei George Heppner. Jie kaltinami yra tuo, kad juo-
rankiškomis priemonėmis bandė iš žydų krautuvinių išgauti \$50,000.

Dumai kyla iš torpeduoto prancūzų laivo „Emile Miguet“.